

33.
JIRÁSKŮV
HRONOV
17.- 24. 8.
1963

POŘAD PŘEDSTAVENÍ 33. JH

17. srpna	15.00 hodin	A. N. Ostrovskij:
	19.30 hodin	I CHYTRÁK SE SPÁLÍ
18. srpna	15.00 hodin	Saša Lichý: HRAČKA PRO MNE
	19.30 hodin	Pásmo poezie LIDÉ Pantomima LIDÉ KOLEM DAVIDA Pásmo franc. poezie BON JOUR AMOUR
	15.00 hodin	Igor Torkar:
	19.30 hodin	MALOVANÁ L'OPTA
20. srpna	15.00 hodin	Hudryjáda a Skorokodýl
	19.30 hodin	Šlápoty
20. srpna v sále sokolovny	15.00 hodin	Klaus Hubalek:
	19.00 hodin	HODINA ANTIGONY
21. srpna	15.00 hodin	E. A. Longen:
	19.30 hodin	C. K. POLNÍ MARŠÁLEK
22. srpna	15.00 hodin	Karel Čapek:
	19.30 hodin	BÍLÁ NEMOC
23. srpna	15.00 hodin	Friedrich Dürrenmatt:
	19.30 hodin	FYZIKOVÉ
24. srpna	14.30 hodin	František Hrubín:
	19.00 hodin	KŘIŠTÁLOVÁ NOC

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ V SOBOTU DNE 17. SRPNA 1963 VE 14.30 HODIN
PŘED DIVADLEM

Zakončení 33. Jiráskova Hronova po večerním představení 24. srpna 1963

Dvakrát nevstoupíš do stejné řeky. Milé Jiráskovo městečko se nemění tak rychle, jako každosrpnoví hronovští poutníci a problémy jejich amatérské umělecké práce. Stejná patrně zůstává jen naše láska k ochotnickému divadlu a k Jiráskovu Hronovu, neboť on je jejím symbolem.

V krátké, ale velmi dramatické poslední etapě svého historického vývoje od pětáctýřicátého roku do konce let padesátých prodělalo naše ochotnické divadelní hnutí revoluční změny. Odmítli jsme jednou provždycky hrát si někde na periférii společenského zájmu divadýlko sami pro sebe, těšit se z hradů, uplácených z chabého materiálu vlastního ochotnického písečku a zůstat pěkně v závětrí, protože první závan (tj. první setkání se společensky angažovanou kritikou) by prokázal, že jenom z písku se stavět nedá. Přihlásili jsme se o místo v kulturní frontě, která chce pomoci také uměním uskutečňovat ideály komunismu. Tím jsme dobrovolně přijali kritéria na objektivní výsledky své amatérské umělecké práce, kritéria, jež rostou a porostou úměrně s nároky našich diváků na kvalitu socialistického divadla. Neboť naše upřímná vůle sloužit ochotnickým divadlem společnosti je jen významným předpokladem nové kvality, ne však ještě novou kvalitou.

Dvakrát nevstoupíš do stejné řeky. Tři poslední Jiráskovy Hronovy (přesnější by bylo říci tři poslední léta vývoje, neboť Hronov může být jen více či méně nedokonalým odrazem celkového stavu hnutí) vymezují stále určitěji hranici mezi starým a novým ochotnickým divadlem. To staré divadlo je vydřeno soubory nadšenými, ale reprodukcijícími texty bez uměleckých ambicí a bez uvědomělého důrazu na vnitřní výchovné funkce souborové práce (což spolu neodlučně souvisí). Prvky nového, moderního socialistického ochotnického divadla jsou vytvářeny opravdovými kolektivy lidové umělecké tvořivosti, které nemají jen nadšení, ale také znalosti, fantazii a odvahu dívat se skrze divadlo na svět vlastníma očima.

Snad i z toho, že můžeme zatím poctivě psát jen o prvcích nového, které se objevují, je zřejmé, že neztracujeme stovky a tisíce souborů, které zatím až po uši vězí v onom zastaralém, pasívně reprodukcijícím, netvůrčím chápání naší společné lásky. Neztracujeme a nebojeme proti nim (bojuje se proti nepříteli, ne proti pracujícím lidem, kteří chtějí ve volném čase svou zálibou poctivě sloužit společnosti), ale proti jejich chápání smyslu ochotnického divadla, proti jejich názorům, ignorujícím nové historické souvislosti, v nichž se dnešní lidová umělecká tvořivost zákonitě octla s postupem socialistické kulturní revoluce. Chceme je získat a měli bychom si i na volné tribuně letošního Jiráskova Hronova poctivě a bez hysterie odpovídat na několik otázek. Co udělat pro kvalitnější řízení této oblasti lidských zájmů? Co udělat pro zkvalitnění tzv. metodické pomoci? Jak dál s poradními sbory pro divadlo? Jak vytvořit objektivní předpoklady pro to, aby stovky a tisíce našich amatérských divadelních souborů (leckde ve světě by nám je záviděly!) vůbec mohly udělat onen první rozhodující krok přes výše zmíněnou hranici? Jak vytvořit předpoklady pro to, aby bylo maximálně společensky využito veliké a aktivní lásky našich lidí k divadlu?

Máme dnes v hnutí v podstatě tři generace a také tři hlavní druhy amatérských souborů - přičemž vůbec ne vždycky odpovídá

Těsně před zahájením JH bylo s několika soubory
sjednáno třetí vystoupení. Tím nastala **ZMĚNA**
V ZAČÁTKU NĚKTERÝCH PŘEDSTAVENÍ. — Aby
se předešlo nedorozuměním, oznamujeme vám
změněné začátky:

18. srpna v 19.30 a 22.30 hodin

PÁSMO POEZIE „LIDÉ“

LIDÉ KOLEM DAVIDA

PÁSMO FRANCOUZSKÉ POEZIE

20. srpna ve 13.30, 16.30 a 20 hodin v sokolovně
HODINA ANTIGONY

21. srpna ve 14, 18 a 22 hodin

C. K. POLNÍ MARŠÁLEK

24. srpna ve 13, 16 a 19 hodin

KŘIŠŤÁLOVÁ NOC

věková generace příslušnému druhu. Nejstarší generace táhne s příkladnou věrností a obětavostí - ale často též s konvenční setrvačností ochotnickou káru z dob předválečné ÚMDOČ. Prakticky vedoucí postavení v souborech má střední generace dnešních čtyřicátníků, která vstoupila do hnutí za okupace nebo těsně po ní a často překvapeně otvírá oči na dnešní skutečnost, kdy padla nejedna estetická norma padesátých let a jsou odsuzovány ochotnické inscenace, které před pár lety slavně dobývaly Hronov. Příslušníci nejmladší generace přecházejí do tradičních souborů a často z nich utíkají do svých kabaretů a malých divadélek, protože v souborech nenašli v souladu složky, které tam více méně instinktivně hledali: neškolometské poučení o věcech umění, dobrou zábavu v kolektivu nového typu a možnost vyzkoušet si na různých úkolech míru svého talentu. Máme také tři hlavní druhy amatérských divadelních souborů. V té první skupině se dodnes skálopevně věří v „osvětářské“ poslání, jež může pro své diváky plnit i ochotnické divadlo bez uměleckých ambicí. Skutečnost dnešní vesnice jim dává leckde zapravdu, ale co zítra? - V té třetí skupině se chápe dnešní smysl amatérského divadla v podněcování a uvolňování tvůrčích sil člověka - což se ovšem snáz daří směrem k tvůrčímu subjektu ochotníka než směrem k diváckému objektu. Tato skupina často inklinuje k tzv. malým jevištním formám. Celková umělecká úroveň tohoto mladého hnutí, jehož „malé formy“ bývají někdy mylně prohlašovány za samospasitelné, není sice bohužel také uspokojivá, ale ve svých nejlepších výhoncích už dnes dává tradiční celovečerní formě podobné inspirující lekce, jako malá profesionální divadla oficiálním scénám. Zbývá skupina druhá - prostřední a asi nepočetnější. Její příslušníci tě přeshlapují na místě. Jejich postoj charakterizuje tento autentický výrok: „Cítíme, že už nemůžeme do budoucna dělat konvenční divadlo, chceme dělat současněji, moderněji, ale nevíme jak a cítíme, že pro to zatím nemáme ani dost sil, ani pracovní podmínky.“ Tuto větu jsem v četných obměnách slyšel v souborech letos velmi často. V hnutí existuje početná skupina souborů, které hledají novou tvář, nový vztah k životu, nové výrazové prostředky a formy, umělecký styl, jenž by byl v souladu s životním stylem, citěním a estetickými potřebami současných diváků. (Samozřejmě jde o diváka náročnějšího jako obecný předobraz diváka zítřka.) O tuto skupinu, o poctivé, duchem mladé ochotníky, kteří se chtějí učit a postupně dospívat k stále vyšším metám amatérského uměleckého projevu, o tu nám jde v této chvíli především: získat tyto lidi, vyzbrojovat je kvalitním školením, dodat jim víru v nové a krásné společenské poslání amatérské umělecké práce - to je i úkolem 33. Jiráskova Hronova.

Pokusíme se na něm o důslednější chápání starého hesla Hronov - školou, o novou náplň seminářů, o prodiskutování dost široké škály forem ochotnické práce (vedle tradičnějších, ale žánrově bohatě rozvrstvených forem i divadla poezie, kabarety, pantomimu a vystoupení školského souboru, jímž vlastně suplujeme někdejší a bohdá i budoucí Šrámkův Písek), o zavedení druhé hronovské scény v sokolovně - snad by zde v budoucnu mohly zdomácnět experimenty, tolik potřebné, i když třeba ne plně zdařilé. Letos zde mimo hlavní program vystupuje plzeňský soubor, jednak protože scénické podmínky této druhé scény jsou blízké jeho domácímu muzejnímu jevišti, jednak protože jeho inscenace nebyla krajem doporučena do výběrové přehlídky. - Programy vystupujících souborů budou odrazovými mřížkami pro kritické diskuse. Naše soubory nejsou z marcipánu, přesto jsme přesvědčeni, že rozdíl mezi nimi a pokusnými králíky by měl spočívat v tom, že při kritických vivisekcích by se nemuseli hrubě napadat vystupující ochotníci, ani dospělí, ani děti (viz vzor 32. Jiráskova Hronova).

Dvakrát nevstoupíš do stejné řeky. V současné etapě kvalitativní přeměny starého ochotnictví v nové, v současné etapě prověrky, v níž obstojí jen ti, kdo mají chuť a vůli učit se, hledat nové formy činnosti a ve formách tradičních nové prvky - klademe 33. Jiráskovu Hronovu poslání nekolikero:

Aby se stal školou mladého divadla. Dobrou školu potřebujeme velice, neboť jsme na mnoha minulých Jiráskových Hronovech dokázali vrhat jen povrchní pohledy na tak složité problémy, jako jsou současnost v divadle, možnosti ochotnické dramaturgie, agitace uměním, kritika a smysl ochotnické práce vůbec.

Aby se stal školou našich mladých kádrů. A máme jich hodně, v souborech tradičních i netradičních. Jedno mají nejlepší z nich společné. Žijeme-li v době, kdy je stále „mnoho hovniválů, kteří uznávají boha trojediného - Octavii, Grudiga a autoslečnu“, pak těmto našim mladým není nic fuk - v divadle ani v životě.

Aby dodal víru i ukázal cesty k amatérskému divadelnímu projevu budoucnosti, který může mít nemalý význam i pro širokou diváckou veřejnost, vychovávat ji (ne ovšem sám, ale v celém systému společenských institucí (k zasvěcenému vnímání moderního umění, být tedy svého druhu předvýchovou k vpravdě profesionálnímu divadlu - a ne brzdou, konzervátorem dožívajícího „dřevěného“ divadla, do něhož lidé přestávají chodit bez ohledu na to, zda má na vratech firmu ochotnickou či profesionální.

Aby tedy byl 33. Jiráskův Hronov v tom smyslu také sám příspěvkem k výchově socialistické mládeže.

JIRÍ BENEŠ,

předseda Ústředního poradního sboru pro divadlo.

Milí súdruhovia,

vrelo Vás všetkých pozdravujem pri príležitosti 33. ročného Jiráskovho Hronova.

Na umeleckom kolbišti, na ktorom sa nám predstavíte s tým najhodnotnejším, čo ste v tomto roku vytvorili, želim Vám veľa úspechov. Každý národ znamená toľko, koľko vnútorných hodnôt vytvára.

Tieto hodnoty sú predpokladom vývinu jeho kultúry a základom jeho blahobytu. Vy, divadelní ochotníci, pomáhate vytvárať oboje. Materiálne i kultúrne.

Želám Vás, aby ste vo svojom úsilí dosiahli čoraz väčšie úspechy a dávajúc radosť, dávali ju čoraz v hojnejšej miere aj iným.

Srdečne Váš Andrej Bagár.

ZLOMTE VAZ!

V čele letošního celostátního festivalu divadelních ochotnických souborů v Hronově stojí štáb 33. Jiráskova Hronova při ministerstvu školství a kultury, který řeší především zásadní otázky ideového charakteru a Pracovní výbor 33. Jiráskova Hronova při MěstNV v Hronově, který zajišťuje všechno potřebné v místě. Snahou obou těchto orgánů bylo zajistit průběh přehlídky tak, aby splnila především svoje kulturně-politické poslání a aby probíhala v co nejpříjemnějším prostředí.

Nepřejeme si nic jiného, než aby si všichni účastníci z 33. Jiráskova Hronova odnášeli bohaté poznatky a zkušenosti a aby vždy rádi vzpomínali na pobyt v Hronově.

A tak letos obzvlášť srdečně vítáme nejen všechny vystupující soubory, ale i Vás ostatní, kteří přijíždíte, abyste se zúčastnili práce v diskusních kroužcích. Rovněž srdečně vítáme všechny návštěvníky, pro něž se Jiráskovy Hronovy staly těmi největšími svátky.

Naši touhou je, abychom společně s Vámi, společně s pracovníky tisku a rozhlasu i s profesionálními pracovníky vytvořili na Jiráskově Hronově to nejlepší prostředí pro radostnou a tvořivou práci. Věříme, že se po skončení letošního Jiráskova Hronova budete rozjíždět do svých domovů s pocitem, že jste u nás získali nové podněty pro činnost ve svých souborech a že budete odcházet se smělými plány pro další práci.

Návštěvníkům příjemný pobyt - hercům

ZLOMTE VAZ!

Štáb 33. JIRÁSKOVA HRONOVA
při ministerstvu školství a kultury

Pracovní výbor
33. JIRÁSKOVA HRONOVA
při MěstNV v Hronově

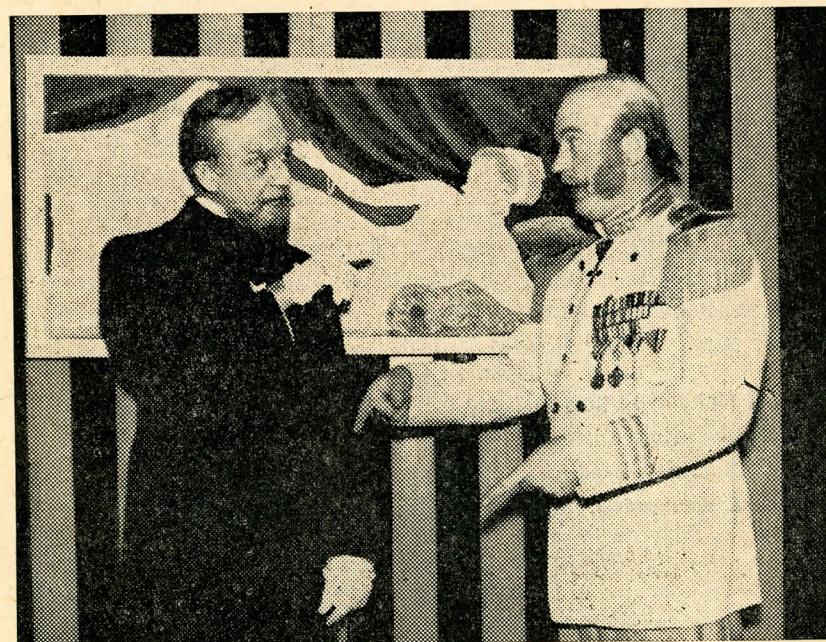
BEZRUČOVO DIVADLO ZK ROH
ŽELEZÁREN PETRA BEZRUČE,
nositele Řádu práce,
Olomouc - Hodolany

A. N. OSTROVSKIJ

I chytrák se spálí

Přeložil: Jan Kopecký

Upravil: Karel Novák, režisér divadla EFB

OSOBY A OBSAZENÍ

Jegor Glumov	Vlastimil Dlabal
Jeho matka	Věra Hloužková Bohumila Kolmašová
Mamájev, státní rada	Zdeněk Kolmaš
Kleopatra, jeho žena	Věra Hloužková Vladimíra Hornová
Krutický, generál	Emil Smékal
Gorodudin, prokurátor	Slavomír Hloužek
Turusinová, bohatá vdova	Alena Koutná
Mášenka, její neter	Dana Syřišťová
Kurčajev, husar	Eduard Werner Lothar Lindner
Manefa	Růžena Jedličková
Golutvin	Vincenz Boudník
První příživnice	Eva Smékalová Bohumila Kolmašová
Druhá příživnice	Marie Konečná
Sluha Mamájevův	Antonín Kratochvíl
Sluha Turusinové	Karel Berka
Sluha Krutického	Vilém Konečný

Režie: Vlastimil Dlabal

Scéna: Milan Tichák, provedl kolektiv propagačního odd. ŽPB, brigáda socialistické práce

Vedoucí techniky: Vilém Konečný

Inspicientka: Olga Kostorková

Světlo: Oldřich Vašíček

Umělecká spolupráce: Kamil Marek, člen Divadla Oldřicha Stibora

*I chytrý člověk
si někdy myslí,
že je chytrý.*

Gabriel Laub.

Takřka na den po pěti měsících od premiéry přijíždí Bezručovo divadlo pracujících s inscenací Ostrovského hry na 33. Jiráskův Hronov. Cesta byla dlážděna vystoupeními pro vojáky v Bruntále, divadelním festivalem v Napajedlích, přehlídkou v Přerově a krajskými dny v Krnově. Tam všude musel soubor obstát, aby se - po loňském úspěchu s komedií „Červené papuče“ na 32. JH - mohl znovu dostat na celostátní přehlídku.

Bezručovo divadlo je složeno ze tří divadelních souborů: Domu armády, TOS Olomouc a Železáren Petra Bezruče. Kromě běžné práce na „velkém divadle“ spolupracují členové souboru na řadě estrádních vystoupení, která se zabývají pracovní tematikou. Náměty čerpají z prostředí závodu. V souboru pracuje řada členů brigád socialistické práce, jiní spolupracují na technické stránce představení. Výprava k Ostrovského komedii je dílem brigády XII. sjezdu v propagačním oddělení závodu.

Práce na představení není snadná. Zkouší se i čtyřikrát týdně a každá inscenace si vyžádá padesát - šedesát zkoušek. Práce jistě náročná, ale bohatá zájezdová činnost ji vyváží. Červené papuče odehrál soubor třiatřicetkrát, Svatbu sňatkového podvodníka dvacetkrát a také letošní komedie dosáhla již dvaceti repris. V průměru ujede soubor na cestě za divákem dva a půl tisíce kilometrů, což znalec odhadne jako dvaapůlkrát přes celou republiku, dále, než z Prahy od Moskvy atd.

Odborové složky soubor příkladně podporují, rovněž závodní klub. Proto také soubor může navštěvovat všechna významná představení profesionálních i ochotnických souborů, které hrají v Olomouci. Kromě toho pořádá soubor společné výlety a - (hledme!) sportuje. Každý rok sehraje souborová jedenáctka utkání s vedením závodu a funkcionáři ZV ROH.

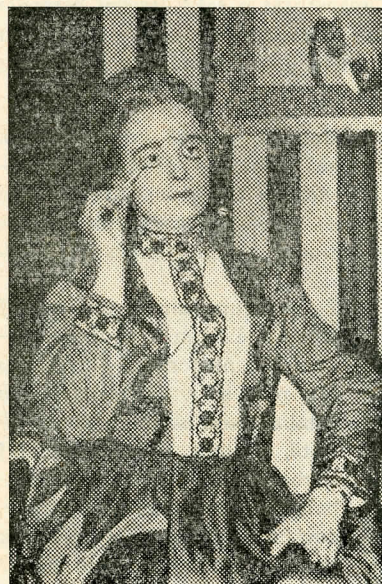

Že se hraje fair, o tom svědčí trvalí existence souboru, vedení i funkcionářů. Smysl pro fair play se nutně projeví i ve vztahu členů souboru mimo jeviště, protože dobrý divadelní soubor musí - stejně jako fotbalová jedenáctka - být především kolektiv, team work, jak se říká cizím, nicméně hezky znějícím výrazem.

Členka souboru - režisérka, K. Voglová vede dětský divadelní soubor, který se inscenací „Pasáčka vepřů“ probojoval v STM na krajskou přehlídku. Má tedy soubor postaráno o herecký dorost. Když byla 19. května v závodě vyhlášena národní směna a rodiče nastoupili do práce, sešly se jejich děti v závodním klubu na tomto představení. Vstupné - dva kilogramy starého papíru. Výsledek - rodiče v práci, děti na kulturním zážitku, 224 diváků a skoro půl tuny papíru.

Se souborem spolupracují členové divadla Oldřicha Stibora v Olomouci: Karel Macháček, člen činohry, Jiří Flíček, dramaturg a Bohumil Macháček, divadelní mistr.

A ještě jedna věta na konec: ve Svatbě sňatkového podvodníka si na přehlídce v Uničově (oslavy 750 let trvání města) zahrál s „bezručovci“ Rudolf Deyl ml.

Jsou lidé, kteří mají tak málo odvahy něco tvrdit, že se neodvažují říci, že vane chladný vítr, ať jej jakkoliv pocítují, dokud předtím neslyšeli, že to řekli jiní lidé.

G. Ch. Lichtenberg.

DRAMATICKÝ SOUBOR SVVŠ V PŘEROVĚ

SAŠA LICHÝ

Hračka pro mne

OSOBY A OBSAZENÍ

Král Olaf XXVIII.	Miloš Taufer
Kägä, jeho dcera	M. Straková
Julian, Kobyla, komoří	Jiří Drkoš
Hans Krull, výrobce hraček	Jaroslav Bouda
Tolle, jeho syn	Josef Zmrzlík
Christian Silwärsen, básník	Miroslav Zahradníček
Róbrt Bomba, ministr války	Jan Čermák
Král Cyprián XXIX., konrádský	Jiří Smýkal
Alfréd, princ konrádský	Zdeněk Horák
Zvěd	Petr Dolének
Jolly, tovaryš	Jiří Neradlák
Ceremoniář	František Stoklásk
Cínový voják	Josef Zmrzlík
Princ z Kočkodánie	Petr Dolének
Anglický princ	Věra Řeháková
Španělský princ	Marie Horáková
Průvod krále z Kočkodánie	H. Navrátilová
a vojáků krále Olafa	I. Němcová, H. Langerová

Hudba: Evžen Illín

Masky vytvořila: D. Hosová

Výprava: Josef Hos

Režie: Josef Hos

Odehrává se na ostrově Pargundu, který sousedí s ostrovem Konrádem a je přesně na opačném konci zeměkoule, než ostrov Kočkodánie.

Přestávka po druhém dějství.

*Študent s rudýma ušima,
jemuž se oči dychtivostí lesknou,
večer co večer dojíhá
drobounkou dívku poesii tesknou...*

Tolik Jiří Suchý, jehož písnička nás napadla, když jsme stáli před souborem, který se letos představuje hronovskému obecnstvu hrou Saši Lichého: Hračka pro mne.

Svazácká organizace je zřizovatelem „Dramatického souboru SVVŠ“ z Přerova. Tolik strohé oznámení, které řekne všechno anebo také nic, podle toho, z jakého úhlu se na věc budeme dívat. My však se chceme letos dívat na soubory pod lupou, jejíž čočka je broušena ústřední myšlenkou 33. JH. Proto v souboru z Přerova vítáme především mláď, které se přihlásilo do řad divadelníků. A je to mláď zcela prokazatelné, ještě škole neodrostlé.

Ani soubor ještě neodrostl věku, kdy se člověk pokouší o prvé krůčky. Na podzim mu budou tři roky. Základ položila děvčata - a jak by ne, copak kluka napadne chtít recitovat, či se pokoušet stát se Mikolášem nebo Bubníkem? A tak děvčata recitovala ve škole, na schůzích, na besedách s voliči, na schůzkách uličních výborů. Teprve na podzim loňského roku to klukům nedalo a protože kluci bývají vždycky spíš parta, přihlásilo se jich hned deset. A tak se počet devíti děvčat rozrostl a se dvěma učiteli je kompletní počet celkem snadný (9+10+2).

Když je co hrát, má i začínající herec perspektivu. Zkoušelo se jednou týdně dvě hodiny. Pak přišla zlá a dlouhá zima a s ní příjemné, stejně dlouhé prázdniny. Členové souboru však nechtěli prázdniny odbýt jen tak. Zajistili si soustředění na Bystřičce (znalci vědí, že to je přehrada na Moravě) a intenzivně se věnovali společné práci na hře. Nácvik hry měl i další kladný rys - kolektiv mladých lidí se zde zformoval a upevnil. Zájezd byl tak úspěšný a prospěšný, že soubor plánuje další podobnou akci i pro příští sezonu.

Práce na hře se stala vášní. Zkoušelo se dvakrát i třikrát týdně,

i v neděli. Řekli bychom však jenom polovinu pravdy, kdybychom nedodali, že kromě této práce, se soubor ještě podílel na celé řadě dalších akcí: kulturní brigády, agitky, účast na svazáckých hrátkách. Chlapci ze souboru jsou také hudebníci a proto spolupracovali s tanečními soubory. Soubor připravoval relace pro rozhlas po drátě a o prázdninách bude pracovat při natáčení krátkého amatérského filmu o kouření a pití mládeže.

Spolupráce s veřejnými složkami je v řádném plánu práce pro příští sezónu, kdy se soubor chystá pracovat na přípravě „Živých novin“.

„Hračka“ byla uvedena prozatím dvanáctkrát - i pro venkovské publikum. Čtyři tisíce návštěvníků již tleskalo této první divadelní inscenaci nového souboru.

Škarohlídi a pesimisté, kteří čas od času (leckde právem) naříkají, že ochotnickému divadlu chybí dorost, mohou zjasnit líce. O práci v souboru je veliký zájem. Hlásí se řada dalších mladých adeptů divadelní slávy. Proto si soubor bude v příštím školním roce vybírat konkursně nové členy. Radostné konstatování pak praví, že práce v souboru se projevila i při formování charakteru a zlepšení pracovní morálky ve studiu. Kladný rys působení kulturně výchovné práce dovnitř souboru tu má prokazatelné a hmatatelné výsledky.

Soubor má veliké pochopení u ředitelství školy a stranické organizace. Obě složky mají o jeho práci zájem, ředitel i jeho zástupce chodívají na zkoušky a účastní se některých zájezdů souboru.

Plány pro příští rok jsou již promyšleny. Soubor navázal družbu se SVVŠ z Olomouce-Hejčína, kde mladí pracují v divadle malých forem. Ještě před prázdninami bylo uskutečněno výměnné představení. Spolupráce bude pokračovat i po prázdninách, i když přerovští hodlají zůstat věrni celovečerní hře. V plánu mají buď Loutkové „Život začíná zítra“ nebo Lichého „D'Artagnanův syn“. Bude-li soubor dostatečně rozšířen, uvažují o možnosti dvou různých premiér, přičemž by se o režii podíleli i 1-2 schopnější členové souboru.

Ani na recitaci nezapomínají a výuku hlasové technice a seznámení se s historií dramatu. Zkrátka - v Přerově na jedničku! Jan Ámos by měl radost.

Člověče,
jsi dítě této chvíle.
Šlap jeji trávu,
dýchej jeji vzduch
a jeji oponu
zvědavě poodhrň.

Jan Noha

SOUBOR „SMĚR 63“

Psáry u Prahy

PÁSMO POESIE

LIDÉ

RECITUJÍ:

Petr Železný, 26 roků, promovaný ekonom

inž. Ivan Knap, 25 roků, strojní inženýr

Zdeněk Zálešák, 27 roků, akademický malíř

Jan Žďárek, 25 roků, promovaný biolog

Karel Hviždala, 22 roků, novinář

Jiří Rameš, 20 roků, mechanik

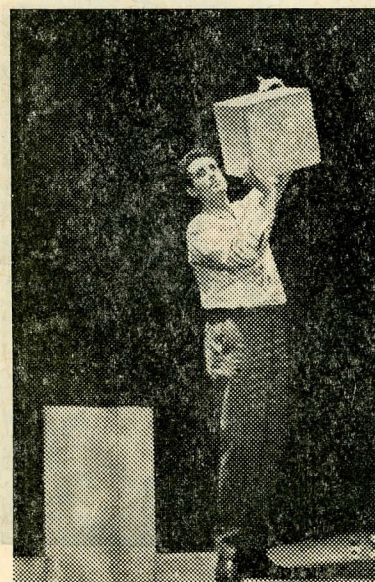
*Ta prادلenka košil, toť mír, ta prادلenka v modrých lukách.
Vyper ten krvavý hábit, vyper ten smuteční šat.
Dejte mi, dobří lidé, dejte mi všichni své ruce,
v oknech se zatřpytí v slunci bělostné sváteční ráno.*

Vítězslav Nezval

Na vojně Múzy nemlčí, na vojně bývá jenom strašně málo času. Ale svět je dosud takový, že je třeba, aby každoročně mladí lidé oblékali uniformu a šli. Přicházejí sem lidé různí, neboť lidé už takoví prostě jsou: jeden má rád vdolky a druhý poesii. Petr Železný přišel na vojnu již před třemi lety, v roce 1960. (V té době jsme na Hronově tleskali jinému vojenskému souboru z Litoměřic, který tu uváděl svou „Vojnu“.) Vznikl recitační soubor a hned v prvním roce po nástupu prezenční služby si jel na Wolkrov Prostějov pro čestné uznání. Kdo zná trochu poměry ve vojenských souborech, ten ví, že „bažanti“ takové úspěchy nemívají. Soubory dosáhnou svého zenitu ve chvíli, kdy se chlapci loučí s vojnou, na konci druhého roku. První pořad se jmenoval „Marsellaisa“. O rok později uvedl soubor pásmo „A proto jsme přišli na svět“ (z tohoto pásma je i obrázek Petra Železného, vedoucího a režiséra souboru). Toto pásmo již přineslo souboru 1. cenu v Armádní soutěži tvořivosti, stejné první místo na Wolkrově Prostějově a čestné uznání na 32. Jiráskově Hronově.

Pak odešel vedoucí souboru do civilu, ale láska k souboru ho nepustila. V sezóně 1963 pracoval již ve svém občanském povolání a kromě toho vedl dále kolektiv ve vojenském. Stejně tak i inž. Ivan Knap. (Dovolte nám malý námět k zamyšlení: ekonom a strojní inženýr, oba plnící občanská povolání, o nichž by se dalo říci, že mají k poesii velmi daleko. A přece...)

Pásmo „Lidé“ dostalo 1. cenu na festivalu divadel poesie v Pardubicích. Odtud vedla cesta na Prostějov, kde soubor byl hodnocen mezi nejúspěšnějšími.

Soubor nacvičoval podle možnosti v kasárnách nebo v bytě Petra Železného v Praze. Průměrně dvakrát týdně, ale přišly i chvíle, kdy se soubor prostě nemohl sejít třeba celý měsíc. Jeho hlavní pole působnosti je mezi vojáky. Ale kromě toho jezdil i do JZD, do továren a úřadů. Léto činnosti byla podřízována i jednoduchá výprava, umožňující vystoupit kdekoliv.

Vojenské soubory, které dosáhly úrovně, nás nutivají k zamyšlení: co pak se s těmi chlapci stane, až se vrátí domů? Zůstanou věrni své poetické lásce? Neotočí se zády ke kabaretu? Členové souboru SMĚR mají společnou touhu: najít po návratu z vojny nějakou stálejší scénu, kde by mohli využít jeviště a jeho technických zařízení k ještě většímu zdůraznění poetičnosti.

Nechme znít do ticha slova básníků, neboť „trocha poesie nikoho nezabije“. Spíš dělá lidi citlivějšími a lepšími.

DIVADLO PANTOMIM

při Kulturním středisku Bedřicha Václavka, Brno

PÁSMO

Lidé kolem Davida

ÚČINKUJÍ

O. Brídl
S. Jílková
M. Panovská
D. Pařízek
L. Plná
K. Kostelník
L. Veškrna
A. Popelková
V. Kellerová
P. Šmolík
K. Babrajová

Zpívají: J. Andresíková, V. Vlčková, K. Janský, F. Strejček, L. Županovič

U klavíru: L. Mátl, R. Pařízek

Hudba: P. Blatný, L. Mátl, R. Pařízek

Výtvarník: A. Vobejda

Náměty: J. Ryšánková, P. Vrbka, A. Vobejda, K. Kostelník

Režijní a technická spolupráce: M. Ryšánek

Svítl: L. Procházka

Zvukový záznam: O. Blažek

Režie, pohybové vedení, libreto: Jiřina Ryšánková

*A to, jak se David dívá, jak je to člověk,
ale zůstal kusem skály, jak jsou spolu nesmrtelní,
ten člověk i ten mramor, to je umění.
To jsou ty noci, kdy Michelangelo spal
tady u jeho nohou, to jsou ty dny, kdy snil
s otevřenýma očima a dlátem v ruce*

V a W Pěst na oko.

Když roku 1961 soutěžilo několik mladých sólistů v oboru pantomimy, byla předsedkyní poroty Jiřina Ryšánková, profesorka JAMU. Protože bylo málo času na podrobnější rozbor (neboť, jak jistě bystrý čtenář pochopil, šlo o STM), pozvala si zájemce do svého vyučování (fakultativní výuka pantomimy pro herce). Přišli, za týden znovu a vrátili se i po prázdninách. Zprvu to byly jenom tvrdé tréninky a teprve po půlroční soustavné práci se začalo uvažovat o možnosti založit pantomimický soubor. K tomu došlo až v dubnu 1962.

Hned první premiéra měla úspěch a přinesla postup až na ústřední přehlídku a tam první místo. (Soubor soutěžil v oboru tanečních skupin.) Teprve s letošním pořadem byl soubor zařazen mezi soubory malých forem a úspěšně reprezentoval - jako jediný svého druhu - pantomimu v Ústí n. L. Jeho postup do Hronova šel hned dvěma směry: z krajských dnů v Adamově a potvrzen byl i úspěchem v ústecké přehlídce.

Problémy pantomimy jsou neobyčejně široké. Není - bohužel - posláním této publikace, aby mohla udělat víc, než dát všeobecné informace o souboru. Avšak pantomima se ocitla v popředí zájmu Divadelních novin, Ochotnického divadla i jiných časopisů a rádi se k ní vrátíme i ve zpravodaji „U nás“.

Soubor pantomim je sám vlastně studiem. Tvůrčí dílnou. Nejen nácvik sám, tvoření postav, ale i tvorba libreta, patří k běžné náplni zkoušek. Soubor je zapálen pro toto umění beze slov a řešení problémů si žádá neustálého styku. Proto mladí členové souboru (věkový průměr je necelých 19 let!) využívají každé možnosti, aby byli pospolu a mohli přemýšlet o nových výrazových prostředcích, i námětech. Poslední pásmo je samo o sobě pokusem najít i nový tvar, novou náplň, je pokusem o spojení pantomimy s mluveným slovem, zpěvem, černým divadlem.

A protože soubor nechce kopírovat a hledá vlastní cestu, je jeho práce provázána mnoha problémy a tvrdou, nicméně radostnou prací. Důkazem je, že velmi mladí lidé ze souboru neodcházejí, ale s velikou vůlí plní úkol, který si dali: beze slov hovořit k divákům o životě kolem nás a problémech mladých lidí.

*Bože, jak je svět krásný,
bože, jak je krásný svět!
Kamenný krasavec David...
pár kroků... a nábreží Arna.*

Ivo Fleischmann.

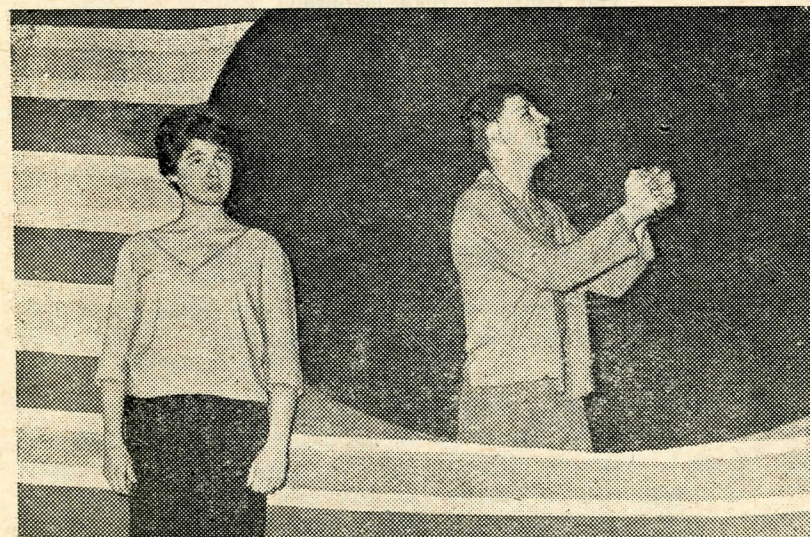

DOCELA MALÉ DIVADLO

Kulturního střediska MěstNV v Litvínově

PÁSMO FRANCOUZSKÉ POESIE

Bon jour amour

ÚČINKUJÍ

Helena Cellerová, 28 roků, pracovnice
kulturního střediska

Heide Mannlová, 20 roků, historička

Jana Rezková, 17 roků, žákyně
Cena za herecký výkon na Wolkrově
Prostějově 1963

Jiřina Zemčíková, 38 roků, lesní dělnice

Melanie Zemčíková, 12 roků, žákyně

Miroslav Kovářik, 28 roků, pracovník musea

Karel Müller, 21 roků, elektrikář

Tomáš Trčka, 16 roků, hornický učeň

Petr Trojan, 17 roků, maturant

Jaroslav Máslo, 16 roků, průmyslovák

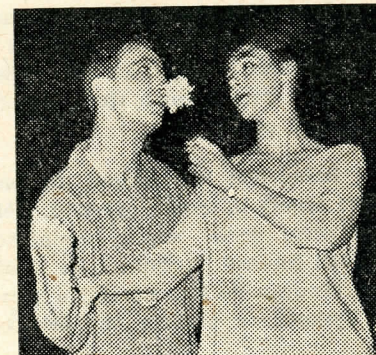
František Procházka, 17 roků, průmyslovák

Hudba: Bořek Urban, 35 roků, tajemník ZK

Technika: Ladislav Trčka, 43 roků, horník-rychlorazič,
člen BSP a brigády XII. sjezdu

*Tři sirky
jedna o druhou zapálená v noci
První
abych viděl tvůj celý obličej
druhá
abych viděl tvé oči
Poslední
abych viděl tvé rty
A naprostá tma
aby mi to všechno připomněla
když ležiš v objetí mého těla*

Jacques Prévert.

Jsou chvíle v životě souboru, kdy se prostě lidé sejdou, protože něco chtějí, ale musí se ozbrojit trpělivostí, než přijde chvíle, kdy je jim dovoleno promluvit s prken, znamenajících svět. Docela malé divadlo bylo založeno v červenci 1959, ale činnost zahájilo teprve začátkem února 1960. Bylo třeba - dříve, než se rozezněly prvé tóny a verše, neboť šlo o divadlo hudby a poesie - nejprve upravit sál, jeviště a technickou kabínu. Pružnost souboru dovoluje měnit žánr i na malé formy, ale v jádru zůstává věrný poesii, zvláště ve dvou studiích mládeže. Ačkoliv se soubor teprve letos zúčastnil soutěže, dosáhl hned významného úspěchu: krajská přehlídka a odtud přes Wolkrův Prostějov na Hronov.

Přestože odchod některých členů souboru na vysoké školy a do vojenské prezenční služby oslabí hlavní kádr recitátorů, jsou tu dvě studia, která pomohou nahradit uvolněná místa. Příliv nových sil není problémem: recitační soutěže STM dodávají každoročně novou krev.

Poesie je především záležitost srdce. Není proto divu, že i mimo zkoušky (1-2 týdně, před premiérou denně) se členové považují za kolektiv a většinu akcí navštěvují společně. Soubor se snaží hrát jednou týdně, ale většinou hraje častěji. Protože divadlo (ačkoliv docela malé) patří kulturnímu středisku MěstNV, je jeho činnost velmi mnohostranná při nejrozličnějších akcích a oslavách, kulturních akcích atd.

Stručný přehled do minulosti říká, že roku 1961 uskutečnil soubor 11 premiér a odehrál 44 představení. Názvy pořadů hovoří o mnohostrannosti a žánrové pestrosti: Hrajte moje blues (černošská poesie - 9 repris), Antonín Dvořák se vzácnou nahrávkou vzpomínek jeho syna Otakara - 5 repris, Tafulda a já, pořad věnovaný národnímu umělci Josefu Skupovi - 6 x. Dále ještě soubor uvedl pořady Dobrý den, pane Shakespeare, Černou bedýnku a Hraje a zpívá Louis Armstrong.

Roku 1962 měl soubor 7 premiér a 33 představení. Nejzajímavější a sedmkrát opakovaný byl pořad k padesátinám Jiřího Trnky, Od špalíčku ke Snu noci svatojánské. Pod vedením členů Docela malého divadla nastudovali žáci prvních třech tříd lidové školy umění vlastní pásma v Kocourkově prostřeno.

Pořad Bon Jour Amour, uvedený na festivalu v Litvínově, diváky nadšeně přijatý na Prostějově 1963, měl již deset repris. Kromě toho uvádí soubor první čistou malou formu Koktajl pro Monu Lízu (7 představení). Z další činnosti letošního roku sluší se poznamenat ještě, že I. musicappeal byl věnován veršům domácích (litvínovských) básníků a měl dvě reprisy a Vyskočilova parodie na kovbojky Padni padouchu, byla hrána pětkrát.

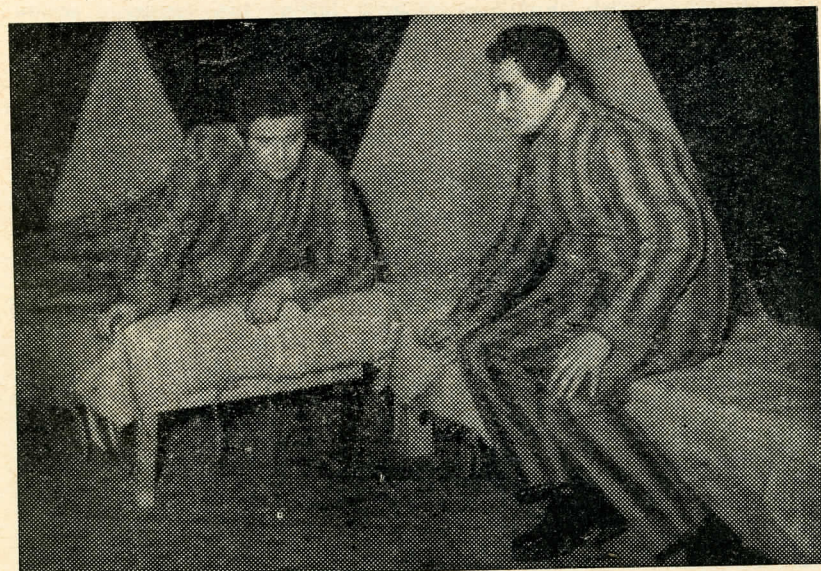
DIVADELNÍ SÚBOR ZK ROH STROJÁRNE PRAKOVCE

IGOR TORKAR

Malovaná l'opta

*Vzpomeň si na to Barboro
A nezlob se na mne, že ti tykám
Říkám ty všem, které miluji -
i když jsem je viděl jenom jedenkrát*
Jacques Prévert.

OSOBY A OBSAZENÍ

Renc	Fero Papp, 34 roků, pracovník školského oddělení
Gaša	Katrina Gajancová, 28 roků, knihovnice ZK ROH
San	Poľo Pindroch, 27 roků, úředník
Dr. Cene	inž. Emil Repel, 29 roků, úředník
Hlas	Paľo Škerdiak, 35 roků, vedoucí ZK ROH

Dále účinkují:

Zolo Švéda, 19 roků, strojní zámečnick
Simon Pindroch, 23 roků, strojní zámečnick
Ladislav Filipko, 28 roků, tajemník ZK ROH
Olga Filipková, 30 roků, učitelka
Eva Škerdiaková, 23 roků, chemička
Mária Nálepková, 28 roků, v domácnosti
František Pindroch, technický úředník
Režie: Paľo Škerdiak

*Vrať mi moje hadříky
Moje hadříky z čistých snů
Z hedvábných úsměvů z proužkovaných předtuch
Z mé krajkové tkaniny
Moje hadříky z puntíkových nadějí
Z žitných přání ze strakatých pohledů
Z kůže mé tváře
Vrať mi moje hadříky
Vrať mi, když tě o to pěkně prosím*

Vasko Popa.

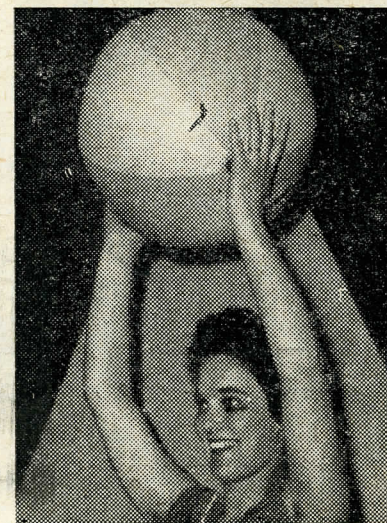
Ačkoliv soubor pracuje již deset let a třikrát se zúčastnil celoslovenské přehlídky, na Hronov přijíždí poprvé. A přiváží - kromě nového jména na listinu účastníků Jiráskových Hronovů - i novou hru.

Je mnoho nového na tomto souboru. I jeho režisér je v souboru teprve „jednoročákem“ a přece již odvedl za poslední sezónu tři premiéry: Doktora filozofie od Bronislava Nušiče, pásma současné poesie Dítě v poesii a konečně i novinku, s níž přijíždí na 33. Jiráskův Hronov.

Činnost souboru je mnohotvárná. Divadlo, recitace, malé jevištní formy, závodní rozhlas. Nicméně bychom - přiznávajíce na konto kladů tuto mnohostrannost - musili zatížit i minusovou stránku jistou nahodilostí, která je patrna okolo náboru mladých. Děje se tak přizváním na tu, kterou inscenaci. Ani vnitřní život souboru zatím ještě nedoznal nějaké trvalejší, nepřechodné podoby. (Dlužno však přiznat, že tyto informace máme od režiséra souboru. A poznání bývá nejlepší cesta k nápravě.)

Ani spolupráce s veřejnými orgány není dosud na výši. Zato dobře soubor spolupracuje se závodním klubem. Zájezdová činnost se vyvíjí úspěšně. Družba s divadlem Jonáše Záborského v Prešově se mění v aktivní pomoc členům souboru. Názory se tu tříbí v plodných diskusích po představeních, která členové divadla navštěvují.

Návštěva souboru na Hronově je zajímavá hned dvěma způsoby: nové jméno souboru a novinka v dramaturgii. Byli bychom špatnými propa-

gandisty, kdybychom prozrazovali předem něco, co se může stát překvapením (My však přiznáváme, že ani při nejlepší vůli nic prozradit nemůžeme, protože jsme stejně zvědaví, jako kterýkoliv návštěvník Hronova, pokud se neúčastnil celoslovenské přehlídky ve Spišské Nové vsi, odkud soubor byl vybrán pro 33. Jiráskův Hronov.)

Privítáme tedy zcela neoficiálně nový soubor s novou hrou do velké rodiny hronovských ochotníků. Víc prozatím udělat nemůžeme, kromě obligátního: zlomte vaz. (A to platí pro autora, režiséra, soubor - i diváky!)

SOUBOR KLADIVADLO, ZK NÁSTUP KADAŇ

PAVEL FIALA

Hudryjáda a Skorokodýl

*Ó moře, moře, život pospíchá,
ó moře, čím je ti mě hoře.
Z tichosti vzejít, přejít do ticha,
ó moře, moře, život pospíchá
jako tvé vlny, jako roste tráva,
i když se skončí, nikdy nepřestává,
hvězdy jsou větší než tvůj svit,
pták vzlétá, člověk chtěl by žít
a hyne rychle jako jitřní zore,
ó moře, čím je mi tvé hoře!*

Vítězslav Nezval

ÚČINKUJÍ

Dáša Steinigerová, 22 roků, učitelka

Vladimír Šuman, 27 roků, konstruktér

Dieter Kupetz, 24 roků, telefonní mechanik

Uršula Kluková, 21 roků, učitelka

Malena Benešová, 17 roků, studující

Věra Šumanová, 22 roků, učitelka

Věra Lejdarová, 19 roků, studující

Mirek Voběrka, 18 roků, studující

Juraj Majtan, 27 roků, inž. strojař

Ivana Štěpánková, 20 roků, stav. technička

Jana Dvořáková, 21 roků, učitelka

Magda Vaňousová, 23 roků, učitelka hudby

Dana Kupetzová, 22 roků, osvětlová pracovnice

Vedoucí souboru: Miloš Dvořák, 25 roků, učitel

Umělecký vedoucí a režisér: Pavel Fiala, 26 roků, pracovník ZK

Autor hudby a klavírista: Bohumír Vaňous, 25 roků, ekonom

Vedoucí představení: Václav Krs, 27 roků, učitel

Osvětlovač: Jaroslav Drda, 17 roků, učeň

*Všude, kde jsem byl
nějak nepohodlný neřádům,
byl jsem prohlašován
za neřáda.*

Josef Čapek.

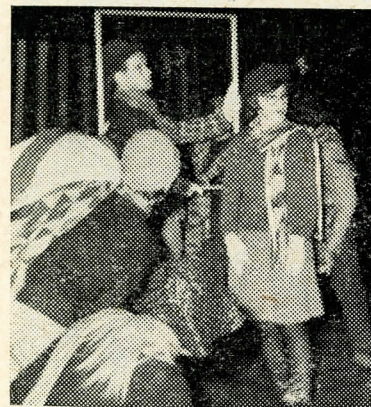
Kladivadlo! To jméno samo už vzbuzuje protichůdné názory. Psalo se o něm řadu týdnů v Pochodni. Diskutovalo se o něm tu i onde. Lidé jsou vášnivě pro. Jiní lidé jsou stejně vášnivě proti. Rozhodně se nedá říci, že by soubor KLADIVADLO vzbuzoval lhostejnost a stál mimo oblast diváckého zájmu.

Vznikl roku 1960. Od té doby byl již třikrát na Lipnici, což je jiný název pro festival humoru a satiry, spojený se jménem Jaroslava Haška (3., 4. a 5. - letošní Haškova Lipnice.) Kromě toho si loňského roku s programem Kabaret o myšlidlech odnesl pohár MŠK z Hronova.

Soubor Kladivadlo opustil místo svého vzniku Broumov a odstěhoval se do Kadaně, kde působí od ledna letošního roku. Vztahy k novému působišti se vyjasňují, ale to není na škodu, neboť v letošním roce se začíná vyjasňovat mnohé - lidské vztahy jsou v to pojaty.

Svéráznost souboru lze těžko aplikovat na jiná prostředí a jiné soubory. Práce v kolektivu je považována sama o sobě za studio. Názory se tříbí v diskusích. Některé bývají plodné, jiné nikoli. Ale to už tak diskuse bývají.

Dramaturgický plán existuje pouze jako určitý a zcela konkrétní pocit, co všechno lze divadlem říci. A také, jak k tomu výrazovými prostředky divadla lze dojít.

Kladivadlo je a byl diskusní soubor. Hovořívá se více o jeho autorovi, než o souboru. A je to chyba. Protože soubor je tlumočnickem myšlenek svého autora. Za osobou autora stojí lidé, kteří opustili jedno malé město, aby se odstěhovali do jiného, jinak malého města. Tam pokračují v práci, kterou započali a jíž mnozí nemohli nebo nechtěli rozumět.

Soubor Kladivadlo dělá rozmanitou práci. Od malých agitek, po vystupování v pražském Divadle na zábradlí. Snaží se jít svou cestou, která není

snadná a která se nejednou stala předmětem ostře vyhraněných sporů. Lhostejnost, kterou si divák odnáší v srdci po skončení nejednoho představení, nepatří k pocitovým složkám, jež máme po shlédnutí programu Kladivadla. Jeho cílem je aktivizovat myšlení. V některých chvílích je tato aktivizace i trochu provokativní. Vyvolává spory. Karel Jiráček, známější pod jménem EL CAR si dokonce v Ústí spletl název Kladivadlo s docela prozaickou kovadlinou. A přirovnal text k práci na tomto nástroji (známém již před Lešetínským kovářem), při níž létají jiskry, které čas od času někomu propálí „kaiserok“. Majitel propáleného oděvu se bouří, jak by ne. (EL CAR patřil svého času k podobným propalovatelům módní večeře a proto si jeho přirovnání vážíme.)

Kladivadlo se těší na nová setkání, na bouřlivé výměny názorů, bez pokrytectví, bez škodolibosti, bez nelásky, protože má jediný cíl: aby divadlo lidi měnilo, a aby je měnilo k lepšímu. A s kvalitativní proměnou divadla se budou měnit i herci a diváci.

*Pablízek je blbec, stálo na zdi.
Pablízek může být blbec, i když
to stojí na zdi.*

*Vidíte, kdyby nestálo na zdi, že
Pablízek je blbec, tak bychom to
nevěděli.*

*Teď už všichni víme, že Pablízek
je blbec.*

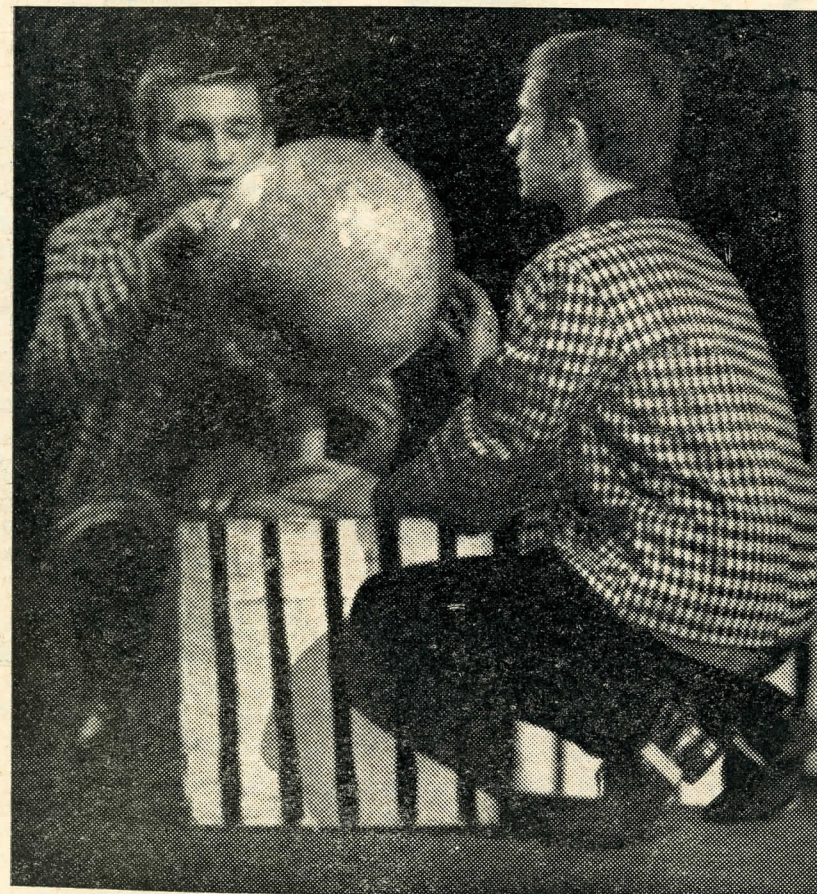
Ale nikdo neví, kdo je Pablízek.

Pavel Fiala.

DIVADÉLKO POD OKAPEM
soubor Osvětové besedy, Ostrava 1

PAVEL VESELÝ
LUDEK NEKUDA

ŠLÁPOTY

Napsali :

Pavel Veselý, studující Pedagogického institutu
Luděk Nekuda, studující Pedagogického institutu

Texty písní :

Luděk Nekuda, studující Pedagogického institutu
Pavel Veselý, studující Pedagogického institutu
Ivan Binar, absolvent Pedagogického institutu

Hudba :

Pavel Veselý, studující Pedagogického institutu

Hudbu aktivně provozují :

Edvard Schiffauer, student Vysoké školy báňské
Milan Gargula, studující SVVŠ
Aleš Buksa, zaměstnanec Pozemních staveb
Josef Skřehota, studující Pedagogického institutu
Jiří David, student Vysoké školy báňské

Hrají :

Jarka Rečková, studující Pedagogického institutu
Zuzana Majvaldová, prozatím po maturitě
Milena Šajdková, prozatím po maturitě, obě adeptky PI
Petr Paprstein, studující Pedagogického institutu
Pavel Veselý a Luděk Nekuda, studující Pedag. institutu

Režie :

Petr Paprstein, studující Pedagogického institutu

Výprava :

Jiří Veselý, student SVVŠ

Svítlí :

Petr Ullmann a Jiří Kuchař, oba studující Pedag. institutu

*Každá nová generace by mohla
nastoupit zcela zocelená
tatínkem a dědečkem.
Ale ona to chce pokaždě vyzkoušet
od začátku.*

Ludvík Aškenazy.

Na začátku stojí datum 19. dubna 1961, ačkoliv se nikdo ze souboru nejmenuje Rostislav. Onoho dne měl premiéru kabaret „H₃PO₄“ autorů Hrdiny, Schiffauera, Nekudy a Veselého. Téhož roku na podzim uvedlo Divadélko pod okapem inscenovanou „Černou bedýnku“ Ludvíka Aškenazyho, jako večer poesie s vlastními písničkami. V březnu 1962 spatřila světlo světa (ach!) „Ta rakev“, písňový kabaret Veselého a Nekudy. Tehdy přijelo Divadélko pod okapem na ústřední kolo STM do Plzně a odvezlo si první místo ve své kategorii.

Téhož roku se soubor pásmem „Ještě se ohlédnout“ vyzpovídal ze své lásky k veršům Vítězslava Nezvala. (Dramaturg a režisér pořadu: Petr Paprstein.)

A opětně březen roku 1963, kdy se objevil program „Šlápoty“, který soubor uvedl na ústřední přehlídce v Ústí nad Labem. Tolik historie zcela nedávná. A ještě trochu statistiky: H₃PO₄ - 26 repris. Ta rakev - 30 a Šlápoty zatím 10. Oba poetické večery měly méně než deset repris. Ó poesie - ó Ostravo. [Jenom Ostravo?]

Soubor se dělí o svůj sálék pro 150 lidí s agitačním střediskem, které sem svolává schůze občanských výborů. I když zřizovatel je „okapákům“ nakloněn, přece jenom jeho síly jsou omezené a jsou chvíle, kdy se zdá, že soubor skončí svoji činnost pro nemožnost zkoušet a hrát. A přece tu soubor hraje každý čtrnáct dní, kromě toho jezdí na zájezdy. Zkouší se tu i onde, před premiérou denně 5-6 hodin.

Soubor žije společně i mimo zdi svého divadélka. Pořádá si soukromé text appealy, kde si členové předčítají své nové práce, diskutují (což je cizí výraz slova hádati se) o nich při dobré hudbě z desek. A protože ne- daleko „okapu“ je jiné mladé divadlo Petra Bezruče, chodívali členové

souboru po zkouškách na představení (mají volný vstup) „bezručovců“ a tam se v tichosti učí, jak se to vlastně dělá. A protože zájem obou divadel je společný, vznikají z toho debaty, ujasňují se názory, tříbí se vkus a rozhovory se stávají tvůrčími dílnami.

Poznámka na závěr, nikoliv však zbytečná: Když Divadélko pod okapem nastupovalo na ústřední přehlídce v Ústí ke svému programu, měli již všichni účastníci přehlídky zažito čtrnáct představení a pracovní předsednictvo navíc ještě řadu hodin diskusí a seminářů. Toto unavené občanstvo se oné soboty v deset večer probudilo a vynutilo si několik přídavek. A druhý den byla souboru předána pozvánka na 33. JH. Po chvíli nedůvěry, řekl vedoucí souboru: „Děcka, raz, dva tři, hurá! Proč, vám řeknu potom.“ A řekl. Proto jsou mezi námi.

Je letní odpoledne a v prudkém slunci kráčí člověk. Proti nebi je vidět jen temnou siluetu, tvář zůstává ve stínu. Na té ostatně nezáleží, stejně tak, jako na jménu. Je to prostě člověk a kráčí. Kupředu. Mohl by se jmenovat jakkoliv, třeba Adam. Adam kráčí prachem, sněhem i po asfaltu a všude nechává šlápoty své poněkud ploché nohy. Občas šlápne vedle, a to když vidí lidi, kteří na Adamovy šlápoty narazí, tak se sročí a smějí se. A jsou i taci, kteří jdou v Adamových šlépějích, a poněvadž četli v mládí Julesa Verna a Karla Maye, hledí vyčíst po indiánském způsobu ze šlápot také něco pro sebe. I z těch, kdy šlápl vedle.

(Z programu Divadélka pod okapem.)

DIVADELNÍ STUDIO JOSEFA SKŘIVANA
při Kulturním středisku Bedřicha Václavka
Brno

EMIL ARTUR LONGEN

C.K. Polní maršálek

Úprava:

Břetislav Toufar a Leonard Walletzký

Režie:

Leonard Walletzký

OSOBY A OBSAZENÍ

Konrád z Hötzenndorfů, c. k. polní maršálek .	František Palčík, 41 roků, vedoucí drogerie
Frant. Przechtiel, c. k. obrst a velitel garnisony	Vilém Ambler, 55 roků, ekonom
Hedvika, jeho žena	Marta Havlíková, 47 roků, v domácnosti
Gustýna, jejich dcera	Slávka Strnadová, 19 roků studující
Evžena Přechtělová, obrstova neteř	Terka Lysická, 31 roků, účetní
Josef Kovalovič, c. k. setník	Slávek Malena, 24 roků, kult. ref. ZKL, Líšeň
Alžběta, jeho žena	Frant. Karlíček, 22 roků, elektrikář
Hrabě Géza Törösz, c. k. nadporučík . . .	Eva Mašková, 26 roků, učitelka
Adolf Eberle, c. k. nadporučík	Bohuš Liška, 53 roků, vedoucí výchovy
Karel Hofer, c. k. nadporučík	Pavel Hradil, 27 roků, technický úředník
Viktor Nagel, c. k. poručík	Eduard Vinohradský, 41 roků, brusič ZKL
Šebastián Katzelmacher, c. k. setník ve výslužbě	Antonín Bezrouk, 23 roků, technik
Ignác Pappertein, c. k. polní kurát	František Karlíček
Stella Eteny-ová, zpěvačka	Leonard Walletzký, 25 roků, prac. KÚZO
Barborka, služka u obrsta Przechtiela . . .	František Vlach, 31 roku, zást. ved. KSBV
Sepl, vojenský sluha obrsta Przechtiela . .	Alena Staňková, 21 roků, studující
Matěj, vojenský sluha u polního maršála .	Marie Klačková, 18 roků, sazečka
	Miroslav Zlatohlávek, 24 roků, exped. MEZ
	Petr Neuhauser, 16 roků, učeň v Drukovi
	Milan Kos, 16 roků, učeň

Upravovatelé: Břet. Toufar, zást. řed. školy a Leonard Walletzký. - **Hudba:** Zdeněk Vrba, lékař KÚZO. - **Scéna:** Antonín Vorel, výtvarník DJF. - **Světla:** Ladislav Procházka. - **Masky:** Stanislav Trávníček. - **Hudební trio:** Miroslav Franěk, Otakar Kovář, Petr Horký. - **Texty písní:** B. Toufar. - **Kostýmy:** M. Honejsková. - **Představení řídí:** Fr. Karlíček. - **Režie:** Leon. Walletzký.

*Muž, který nemá hrb,
ten věčně touží pryč
a ženě řekne: Trp,
a zlomí o ni bič.
A dále děsná tvář
věčně jej láká ven.
A, ženo, ty jen vař,
on, opřen o stěžeň,
dívá se za sluncem,
jež plachty ozlatí.*

Jaroslav Seifert.

Ta věčná nespokojenost a touha objevovat, nejtít vyšlapanými stezkami a raději se prodírat hloží, než pohodlně kráčet po dálnici! To je závazek, ale taky trochu prokletí. Členové souboru o tom říkají sami:

„Nikdy jsme se nespokojovali s tím, abychom divákovi dali tutéž zábavu a poučení stejnou formou, jako ji uvidí na deseti sousedních scénách. Nikdy jsme nevzali dramatický text tak, jak ho autor napsal, vždy jsme v něm a jeho realizaci hledali diváka, naše prostředí a konečně sami sebe.“

Po dramaturgickém vyznání letmý pohled do historie. Soubor založen roku 1954. Významné inscenace:

Plautus: Aulularie (Komédie o hrnci) Goldoni: Čtyři hrubiáni

Hikmet: Legenda o lásce
(Krnov, Hronov)

Bří Čapkové: Ze života hmyzu
(Krnov, Hronov)

Leonov: Zlatý kočár (Krnov)

Petrov: Když kvetou růže
(Krnov, Hronov)

Klicpera: Hadrián z Římsů
(Krnov, Hronov)

Karvaš: Antigona (Adamov)

Za osm let popáté na Hronově, šest členů, kteří odešli k profesionálnímu divadlu nebo studovat na JAMU - je další položkou v bilanci souboru.

Členové souboru účinkují v pořadech v kavárně Máj, při měsíčníku (Živé noviny), pořádaném kulturním střediskem, při pořadech pro důchodce, v rozhlase a ve zdravotnických filmech (Změna, Jarní úklid, Čestný dárce krve). Mladý člen souboru Milan Kos hrál hlavní roli v armádním filmu Náboj.

Zkouší se třikrát týdně a hra se studuje tři, čtyři měsíce. Každý nový člen studia musí projít školením, které trvá dva měsíce. Herecká a pohybová výchova a jevištní řeč je svěřena profesorům z JAMU. Jevištní praxi vede umělecký vedoucí souboru František Palčík.

Jedna z otázek, položených souborům zněla: jak je to s vnitřním životem. „Skrývání“ na ni odpověděli a i pod neosobními písmenky psacího stroje bylo cítit shovívavý úsměv. Třikrát týdně zkouška, osm až deset představení měsíčně - jsou tedy spolu víc, než doma. Jejich zájmy, radosti a hádky jsou společné. Považují se za rodinu a mají tedy i zcela „rodinné“ starosti i chvíle štěstí z dobře vykonané práce.

Reprisovost je značná. Hadrián byl odehrán již 43 x, Antigona 13 x a Maršálek doposud 20 x. Od ledna odehrál soubor přes čtyřicet představení, z toho více než polovinu na zájezdech. Někdy jsou zájezdy pěkně dlouhé: Mošnov u Ostravy, Nové Město nad Metují, Frenštát pod Radhoštěm. Od ledna ujel soubor za divákem skoro osm tisíc kilometrů.

Dejme ještě na závěr slovo souboru: „Předposlední představení doma bylo vyprodáno během dvou dnů. Nevíme, co je to krize divadla. - Vyžaduje to od lidí mnoho: někdy je to přerušování rekreace, jindy nějaký ten den z dovolené, přitom na pracovišti držet krok s ostatními, kteří třeba soutěží o titul BSP.

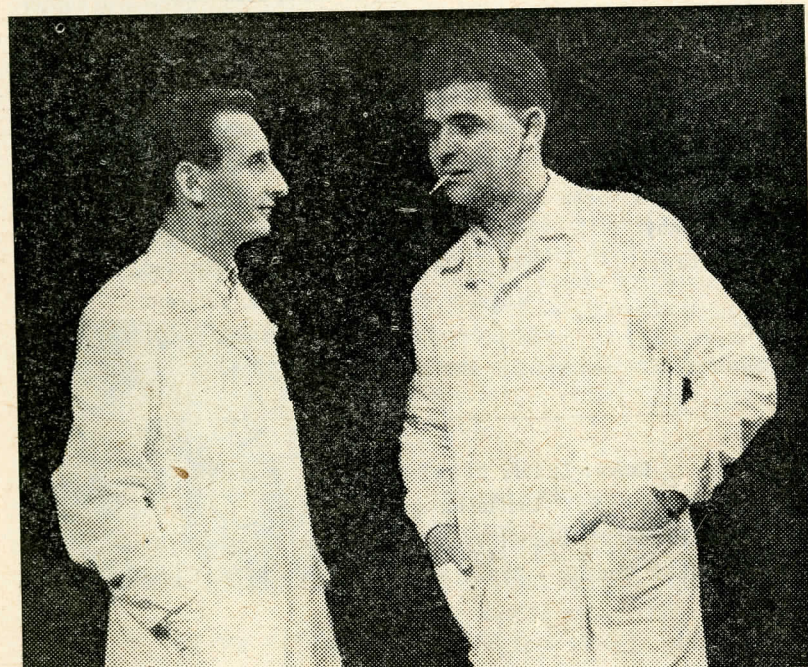
*Žít stovku cizích životů
a na život si hrát,
svě srdce ukrýt v trikotu
a cizí mít rád.
Žít stovku cizích životů
a na svůj nemyslet,
dát nejistotám jistotu -
to vše je hercův svět.*

Vl. Fux - Hamlet IV.

DIVADELNÍ SOUBOR „J. K. TYL“ při Osvětové besedě v Třeboni

KAREL ČAPEK

Bílá nemoc

Dvorní rada dr. Sigelius	Ota Hradecký, nositel vyznamenání „Za vynikající práci“
Dr. Galen	František Fajt st., 57 roků, technolog
Maršál	dr. Alois Vlach, 58 roků
Jeho dcera	Věra Vlachová, 25 let, účetní
Baron Krüg	Arnošt Grégr, 62 roků, figurant
Generál	Bohumil Hubáček, 41 roků, automechanik
Pobočník	Oldřich Brácha, 35 roků, vedoucí prodejny
Ministr propagandy	Josef Paroubek, 40 roků, ekonom
Mladý Krüg	dr. Oldřich Novotný, 41 roků
Otec	Adolf Šterba, 36 roků, dispečer
Matka	Ludmila Fajtllová, 50 roků, úřednice
Dcera	Jaroslava Pekařová, 22 roků, úřednice
Syn	Jindřich Činátl, 33 roků, žehlíř
První asistent	Jaroslav Cvrček, 37 roků, technik
Druhý asistent	Robert Svoboda, 36 roků, kontrolor
První profesor	Ladislav Říha, 40 roků, zásobovač
Druhý profesor	Petr Zajíček, 55 roků, provozář
Třetí profesor	Adolf Tureček, 50 roků, zásobovač
Jiný profesor	Karel Schreib, 52 roků, mistr
Komisař	Stanislav Šafář, 40 roků, stát. zaměstnanec
První malomocný	Karel Dvořáček, 60 roků, polohář
Druhý malomocný	Václav Novotný, 42 roků, účetní
Třetí malomocný	Václav Dušák, 60 roků, vychovatel
Vrchní sestra	Pavla Zlámalová, 20 roků, plánovač
Redaktor	Miloslav Voráček, 40 roků, referent
Novinář	Ladislav Procházka, 31 roků, odbytář
Spoluúčinkují žáci Zemědělské školy technické v Třeboni.	

Režie: Ludvík Kukačka, 63 roků, skladník

Umělecká spolupráce:

Ota Hradecký, nositel vyznamenání „Za vynikající práci“

Scéna: Viktor Tomšík - **Zvuk:** Karel Matějka - **Světla:** Josef Škulda

Protest

*Žalujeme civilizovanému světu,
že náš barbarský nepřítel, místo
aby přijal naše podmínky, nechává dál
od našich letců pobíjet
své ženy a děti.*

Karel Čapek.

Jednoho dne, až k potěše všeho lidstva nastane věčný a trvalý mír, odsoudí historie skutečnost, že Bílá nemoc, napsaná roku 1937 a o rok mladší Válka s mloky, měly tolik živé aktuálnosti ještě v druhé polovině roku 1963.

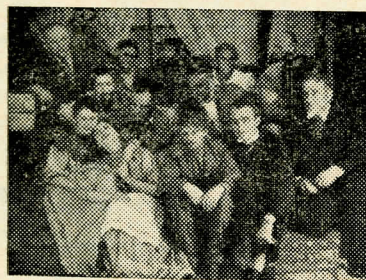
Nesáhli tedy třeboňští po hře historické, ale po dramatu, promlouvajícím i po šestadvaceti letech od napsání k žhavým problémům dneška. Dr. Vlach si zahrál Maršála v Bílé nemoci již roku 1938 a teď se znovu vrací k této roli, aby varoval před nemocí, proti níž zatím jen socialistické státy našly účinný protilek.

Třeboňský soubor není nový. Jeho vznik je zahalen tajemstvím, ale záznamy hovoří o obnovení činnosti roku 1865. Roku 1950 se starý soubor rozpadl v několik menších soubůrků. Protože však v jednotě je síla, což platí i pro ochotníky, vznikl o deset let později při Osvětové besedě soubor, jehož dnešní podobu uvidíme na 33. Jiráskově Hronově, kam se „J. K. Tyl“ probíjaval poprvé.

Dva členové se vypracovali na profesionální divadelní scény. Ludvík Kukačka, režisér, se opět vrátil mezi své staré druhy z mládí, druhý, Miloslav Klečka je členem Jihočeského divadla v Českých Budějovicích.

Když bylo zrušeno staré divadlo v Třeboni, mělo to pochopitelný vliv i na práci souboru. I tak však studovali jeho členové 3-4 hry ročně. V listopadu loňského roku bylo staré divadlo znovu otevřeno v nové úpravě a zahajovacím představením byla Čapkova Bílá nemoc. Po okresní přehlídce

v Třeboni následovala krajská v Humpolci a odtud již vedla cesta na Hronov. Ale i při této práci soubor nastudoval a odvedl další hru: Případ Grim.

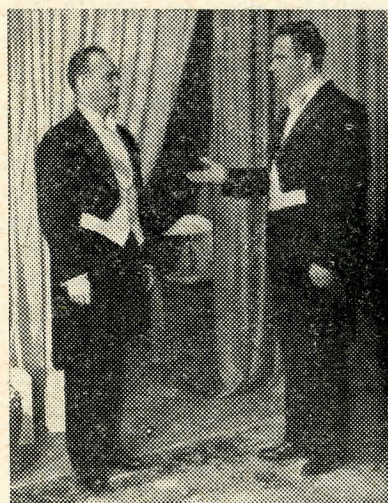
Záběr z Gorkého hry Měštáci

Pro příští sezónu je v plánu 4-5 premiér. Kromě toho se chce soubor věnovat i malým formám. Zájezdová činnost, která měla před dočasným přerušением činnosti (přestavba divadla) již svůj stálý rytmus, se v příští sezóně opět obnoví. Nedostatkem zku-

šebních místností ustal i pravidelný život souboru mimo studování hry. Nově zřizovaná klubovna je příslibem, že častější setkání členů souboru obnoví a utuží stará společenství.

Činnost souboru řídí rada Osvětové besedy za spolupráce kulturní komise při MěstNV. Dramaturgická rada vypracuje dramaturgický plán na sezónu na základě individuálně prostudovaných a k realizaci doporučených her. Mladá krev, která souboru chyběla, proudí nyní v žilách žáků Zemědělské technické školy a Rybářského učiliště, kteří jeví o práci v souboru zájem, aktivně se účastní nácviku her a mají všechny předpoklady odnést si hořící plamen lásky k divadlu i do praktického života, kam po ukončení školy nastoupí. Učňové z Rybářské školy se pro divadlo zapálili do té míry, že již odehráli samostatné představení „Parta z bažin“.

Kladný rys spolupráce s profesionálním divadelníkem se projevil i na studiu Bílé nemoci. Člen Jihočeského divadla Ota Hradecký nejen ve hře hraje roli dr. Sigelia, ale účastnil se studia hry od samého začátku.

Záběr z italské komedie
Dobrou noc, Patricie

*Nezáleží na tom, že slunce nad státem
jednoho monarchy nezachází, jak se
tím kdysi chlubilo Španělsko, nýbrž
na tom, co během své cesty nad těmi
státy vidí.*

G. Ch. Lichtenberg

DIVADELNÝ SÚBOR ČK MAKYTA, PÚCHOV

FRIEDRICH DÜRRENMATT

FYZIKOVÉ

Přeložila: Ž. Tereková

OSOBY A OBSAZENÍ

Slečna Matilda von Zand, psychiatr .	Milka Záleská, 36 roků, učitelka
Marta Bollová, vrchní sestra	Olga Zelková, 32 roků, řed. MLK
Monika Stettlerová, sestra	Marika Pölzmanová, 20 roků, členka technické kontroly
Mac Arthur, ošetřovatel	Božena Gallová, 19 roků, krejčová
Murillo, ošetřovatel	Anton Kašička, 26 roků, politický pracovník
Uwe Siewers, hlavní ošetřovatel .	Štefan Cengel, 28 roků, stavař
Herbert Georg Beutler, zvaný Newton, pacient	Štefan Marinič, 33 roků, plánovač
Ernst Heinrich Ernesti, zvaný Einstein, pacient	Jozef Bellovič, 31 roků, normovač
Johann Wilhelm Möbius, pacient .	Ladislav Kunst, 30 roků, člen technické kontroly
Misionář Oskar Rose	Viliam Hodoň, 34 roků, vedoucí exportního oddělení
Lina Roseová, jeho manželka . . .	Anton Jagelka, 47 roků, učitel
Adolf Friedrich	Milka Čibenkova, 38 roků, metodička Rudého koutku
Wilfried Kašpar, jejich děti . . .	Jozef Portášik, 23 roků, normovač
Jörg Lukáš	Ján Kapičák, 17 roků, učeň
Richard Voss, policejní inspektor .	Kamil Mikuš, 18 roků, učeň
Guhl, policejní úředník	Štefan Mako, 52 roků, ředitel MDO
Blocher, policejní úředník	Ladislav Švec, 32 roků, referent nových forem práce
	Imrich Pantúček, 31 roků, normovač
	Ondrej Panisz, 29 roků, technik

Režie: Milka Čibenkova. - **Umělecká spolupráce:** dr. L. Pleva, um. šéf DPJ v Žilině, j. h. - **Scéna:** arch. Zdeněk Pavel, Žilina, j. h. a Štefan Cengel. **Kostýmy:** Greta Cillerová, 23 roků, návrhářka. - **Paruky a masky:** S. Urban, j. h. a Štefan Mako. - **Scénu a kostýmy** vytvořili pracovníci n. p. Makyta. **Světla a zvuk:** K. Divišek a J. Racko. - **Inspicientka:** Hana Dišeková. **Text sleduje:** Helena Medvecká.

*Trpím životem?
Jak bych netrpěl! Miluji život?
Jak bych nemiloval!
- Je v tom rozpor?
Ba ne, je v tom život sám!*

Josef Čapek.

Historie souboru, který přijíždí na letošní Hronov s Dürrenmatovými Fyziky, se nedá vtěsnat do několika řádek, kterými disponujeme. Je mnohotvárná a bohatá, jako život sám. Soubor letos slaví patnácté výročí a na Hronově vystupuje po páté. Kromě toho se dvakrát účastnil celostátních soutěží v Písku (roku 1952 v soutěži ÚRO a roku 1961 v STM).

Soubor vznikl po únoru 1948 a později, sloučením s dalším púchovským souborem, pracujícím při Domě osvěty, se stal reprezentantem celého města, nejen závodu. Jeho členy jsou lidé nejrůznějších povolání a věkových hranice se pohybuje mezi sedmnácti a padesáti lety. Rovněž členství v souboru má rozličnou délku: od jednoho do patnácti let. Sám pohled na věk, povolání, délku členství v souboru a současně i veřejné funkce by si zasloužil samostatný článek.

Ohlédnutí zpět znamená zamýšlet se. Někdy z toho vyjde prostá matematika: 15 let trvání souboru, 45 premiér, 300 odehraných představení. Násobíme si počet představení stopadesáti diváky (budme skromní) a vyjde nám úctyhodný počet, jímž byl poskytnut kulturní zážitek, padající na konto tohoto souboru. Ve výčtu uvedených inscenací najdeme názvy her, které svědčí o úporné snaze dát divákům co nejširší průhled do naší i světové dramatické tvorby: Vassa Železnovová, Profesor Poležajev, Návrat do života, Matka, Ženský zákon, Začínáme žít, Nebezpečný věk, Zenitba, Jánošík, Selská láska, Lampiónová slavnost a konečně i letošní Fyzikové.

Soubor zkouší 3-4x týdně a studium hry trvá 8-10 týdnů. Potíže se zkouškami jsou značné. Jevišť v závodně jídelně slouží mnoha jiným účelům (filmovým večerům, mládež-

nickým večerům, zkouškám dalších souborů LUT a odborného učiliště) a tak se zkouší v kanceláři Rudého koutku nebo v knihovně.

Ne však samým divadlem živ je soubor z Makty. Jeho členové pracují i v estrádní skupině, účastní se celopodnikové recitační soutěže (kdež by více členů souborů brousilo jazyk na skvostech naší i světové poezie!), spolupracují s STM.

Dramaturgická rada souboru řídí svou práci potřebami souboru, města i života, který žijeme. Chce každou inscenací něco říci konkrétní situaci. Sám pohled na minulou dramaturgii je dokladem těchto hledisek. Soubor pořádá zájezdy do profesionálních divadel (Žilina, Bratislava), účastní se kulturních akcí a jednotliví členové mají patronáty nad brigádami socialistické práce, s nimiž pořádají besedy o problémech kulturní výchovy i o vlastních vystoupeních.

Spolupráce s odborným učilištěm se projevuje v tom, že řada mladých se stala členy souboru. Nová generace souboru zajistí, že tradice púchovského ochotnického divadla, datující se již od roku 1863(!), nezahyne.

Zájezdová činnost po okolních obcích a městečkách zaručuje, že každou premiéru je možno 20-25 x reprízovat. A premiéry bývají 2-3 každým rokem. A navzdory této bohaté a plodné činnosti nemá soubor vlastní důstojný kulturní stánek! (Maně nás napadá, že by naopak měl někdo udělat statistiku důstojných kulturních stánků, kde se zholá nic neděje!)

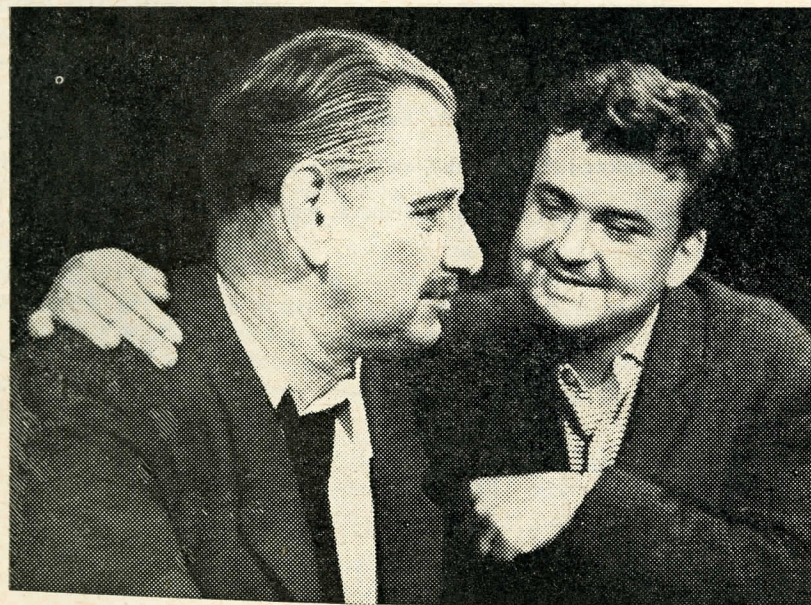
Mluvíme pořád o osvětě a přejeme si více světla. Můj bože, co ale pomůže všechno světlo, když lidé buď nemají oči, nebo, mají-li je, úmyslně je zavírají.

G. Ch. Lichtenberg (1742-1799).

DRAMATICKÝ SOUBOR ZK SVIT, ZPSRŘ Gottwaldov

FRANTIŠEK HRUBÍN

Křišťálová noc

OSOBY A OBSAZENÍ

Tonička	Magda Kvasničková, konstruktérka
Alois Struna	Bohumil Kleandr, zaměstnanec Stavoprojektu
Strunová, jeho žena	Věra Zikmundová, kuchařka závodní nemocnice
Jenda, její děti	František Ševčík, chemik ZPSRŘ
Mírek,	Jan Heřman
Josef Struna	Miloš Kadlec, technolog gumáren
Olga, jeho žena	Vlasta Mikesková, konstruktérka

Režie: Zdeňka Dubanská, učitelka. - **Výprava:** Svatopluk Chudara. - **Hudba:**

Alois Skoumal. - **Umělecký vedoucí:** Evžen Kubíček, člen Divadla pracujících. - **Zvuky:** Jiří Dubanský, ekonom. - **Světla:** Leoš Jaroš.

Text sleduje: Milena Kadlecová, mzdová účetní.

*Co tvarů stále dřímá v myšlenkách
a co je v lidských rukou tvořit chuti.
Až rozpadnou se v popel nebo v prach,
dál bude žít každé jejich hnutí.
Co však je děl, jež celá staletí
se tvoří, a my ruce, mysl k dílu
klademe v gigantickém sepětí,
z těch šťastných po nás čerpajíce
sílu.*

František Hrubín.

Chtít návštěvníkům Hronova představovat Františka Hrubína jako dramatika, by bylo zbytečné. František Hrubín je však také básník, který vešel do našeho povědomí.

A soubor, který se hrou Františka Hrubína přijíždí, je rovněž dostatečně znám. Proto tyto údaje slouží pro osvěžení paměti pamětníků a informaci novým návštěvníkům, kteří tak mohou nejlépe - protože na praktickém příkladě vysledovat - že soustavná a systematická práce nese své plodné a kladné výsledky. I u amatérského souboru, který teprve příští rok oslaví své patnácté narozeniny.

Dramatický soubor byl založen roku 1949 - nemá tedy mnohaletou tradici, sahající až do dob dřevních a buditelských. Nevznikl slučováním. Prostě byl založen, protože byla potřeba dát průchod touze vyjadřovat se divadlem. Od onoho dne roku 1949 byl soubor na Hronově v roce 1957 s Gorkého Vassou Železnovovou (1. místo), o dva roky později s Hikmetovým Damoklovým mečem (3. místo) a znovu po dvou letech si soubor odvezl jednu z hlavních cen za Lišku a hrozny. Kromě toho byl soubor na čtyřech přehlídkách v Krnově - a my všichni dobře víme, že festival v Krnově je vizitkou dobré ochotnické práce, kde tradice a široký divácký zájem prověřují každoročně to nejlepší, co Severomoravský kraj na úseku ochotnického divadla vytvořil. Zájezdová činnost je široká a tady zde leží hlavní těžiště práce souboru.

Třináct prázdných míst mezi členy souboru, kteří odešli k profesionálnímu divadlu, hovoří o dobré práci. V poslední době opustili soubor dva mladí, aby šli ověřit talent studiím na JAMU v Brně.

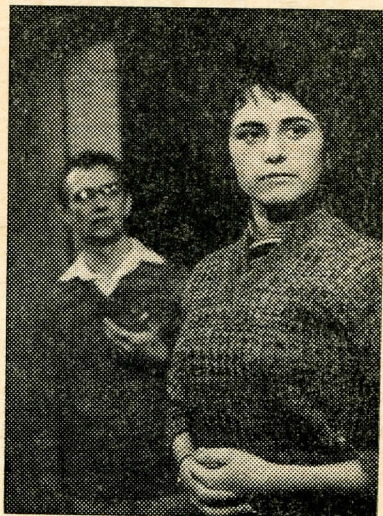
Hra se zkouší tvrdě a dlouho. Studium trvá dva a půl až tři měsíce. Zkouší se dvě a půl hodiny dvakrát týdně, poslední dva tři týdny před

premiérou třikrát po třech hodinách. Paralelně při tomto „velkém“ divadle vznikl i soubor malých forem. Kromě toho obstarává soubor i rozhlasové relace v závodě. Nábor mladých je široký a pravidelný. Počítá se s tím, že jenom veliký nadšenec (kromě talentu) dokáže zkáznit svou lásku k divadlu a dát ji do relace s asketickým odříkáním. Neboť divadlo je krásná, ale i odpovědná a tvrdá práce, má-li být děláno pořádně.

Dramaturgická rada funguje a připravuje plán na sezónu. Premiéry bývají dvě, ale každá mívá kolem třiceti repris. Jazykové a pohybové školení bývá součástí tohoto plánu. Další školení je charakteru spíše praktického. Časté reprisování a pilování představení je vlastně praktickou částí výuky.

Spolupráce s filmovým kroužkem dává hercům možnost ozkoušet si talent i před filmovou kamerou, která - jak známo - je neúprosným kritikem všeho falešného a nepravdivého. I to lze považovat za určitý rys herecké výchovy.

Křišťálová noc je náročná hra. Soubor udělal experiment a obsazením Olgy a Toničky dvěma mladými herečkami, které hrají prvně v celovečerní hře. Možnost přeobsadit je, soubor odmítl. Nejspíše proto, že si uvědomil hlavní myšlenku letošního 33. Jiráskova Hronova. Stejně tak postupoval soubor i při vybírání režiséra - v tomto případě režisérky, která prvně ozkoušela svůj um na celovečerní a jistě náročné, protože nikoliv jednoznačné hře.

Jistěže se najdou lidé hloupi, kteří vyčtou z Křišťálové noci pouze stopy temné minulosti, její tiživý dech. A tím potřebnější je podívat se až na dno a zjistit pro jas a harmonii zítřejších dnů, odkudže to stále ještě pramení kal a rmut a zbabělé slaboství, jakáže to žába znečišťuje čistý pramen našeho života.

Otomar Krejča o Křišťálové noci.

DIVADELNÍ SOUBORRK MĚSTSKÉHO ÚSTAVU NÁRODNÍHO ZDRAVÍ Plzeň

KLAUS HUBALEK

Hodina Antigony

Přeložila: Anna Tomková

OSOBY A OBSAZENÍ

Antigona	Helena Fricková, v domácnosti
Isména, její sestra	Marta Merkleinová, hlasatelka závodního rozhlasu
Kreón, thébský starosta	Štěpán Marovič, technický úředník
Haimon, jeho syn	Zdeněk Pavel, zást. řed. školy
Dr. Teiresias	Miloslav Plas, učitel
Náčelník policie	Jaroslav Chroustovský, technický úředník
Ošetřovatelé	Bedřich Huleš, konstruktér Jan Meissner, krejč. dělník

Režie :	Libuše Puchingerová, úřednice
Výprava :	Jaroslav Pleskal, výtvarník
Světla :	J. Šusta, Vl. Gardavský, A. Žižka, studující
Zvuk :	J. Kukla, studující a V. Šandová, úřednice
Scéna :	M. Ženíšková, aranžérka, L. Velfíšková, laborantka
Rekvizity :	Zd. Hejlík, dělník
Kostýmy :	Eva Pavlová, zdravotní sestra a Zd. Šíroká, učitelka

*Svět ještě čeká na poselství míru
a zády k válce leží raněný.
Vodotrysk připomíná ptačí lyru
a smrt už číhá, ruce vztaženy.
Siréna ječí vzhůru do vesmíru
a bezesklé jsou dásně okenní
a země volá - Život patří míru!
Můj mrtvý soupeř žádá slyšení
a cvaká zuby - Není důvod ke sporu!
A s vínem krev se mísí do vína.
V jablce sváru červi hloubí noru,
žena už mlčí, bolest usíná.
Vesmír se vzdává jásavému chóru.
A hromem těhotná je tišina.*

Semjon Kirsanov

Většině z věrných návštěvníků Hronova se při jméně MEDIKA vybaví inscenace Borchertovy hry Venku přede dveřmi (1960) a podíl tohoto souboru na představení Cachovy Paní Kalafové, uvedené spojenými plzeňskými soubory (1961).

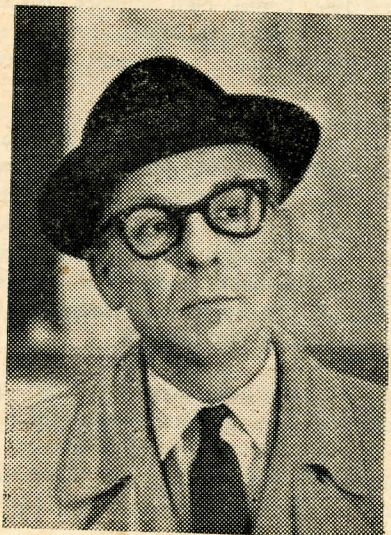
Soubor vznikl před devíti lety a do života se přihlásil Hrátkami s čertem. Již v prvních letech se soubor dvakrát pracoval na národní přehlídce amatérských divadelníků. V roce 1958 napsal člen souboru Václav Kuchyňka dramatické pásmo ze starofrancouzských anekdot, s nímž si MEDIKA přijela na tehdejší 28. JH pro druhé místo v kategorii malých forem.

K sympatickým rysům souboru patří snaha nejt vyšlapanými cestami, klást si nejjednodušší problémy, hledat vlastní tvář, nedávat divákovi pravdu vypracovanou a konzervovanou, ale spolu s ním se o ní poprat. Tyto snahy nesou, kromě zřetelné radosti z tvůrčí objevnosti, i riziko většího či menšího nepochopení u zastánců zaběhaných a osvědčených kolejí. Nesou pochopitelně i riziko případné omylnosti. Avšak ten, kdo se rozhodl experimentovat a hledat netradiční přístup k uměleckému dílu, musí počítat se vším co podobné „rizikové pracoviště“ přináší.

Uvedení Hubalkovy moderní parafráze Sofoklovy Antigony v sále sokolovny navazuje na experiment MEDIKY, která ve svém domácím prostředí nehraje v tradičním divadle, ale v sále muzea. Chce proto svou inscenaci hranou mimo rámec přehlídky - předvést v přibližně stejném prostředí, v jakém hrává doma. Záměrem organizátorů (píše o tom v úvodu J. Beneš)

bylo ukázat hronovskému obecenstvu i tento pokus, jako jednu z možností inscenovat moderní hry netradičně, v prostorách bez běžného jevištního vybavení.

Bylo by však chybou dívat se na MEDIKU, jako na mimořádný, netradiční soubor. Její poslání je širší: hraje nejen na domácí plzeňské půdě, ale zajíždí se svými programy za pacienty do nemocnic a sanatorií, neodřeká se ani inscenování lehčího žánru kabaretně estrádního a hrává i představení pro děti. V tomto ohledu je třeba považovat MEDIKU za běžný soubor, který své vášnivé hledačství považuje za reálnou cestu při objevování moderní tváře divadla. (A v tomto ohledu mají stejná práva a povinnosti vůči sobě, divákovi a umění, soubory profesionální i amatérské.)

Antigona: Vždycky se vám nějak podaří potlačit pravdu. A umlčet ty, kteří ji chtějí odhalit. Já - já dokonce mohu pravdu vykřikovat dál... ale tam... tam - u těch... v Ústavu... kde ta pravda bude důkazem, že jsem šílená.

Klaus Hubalek.

Mladí herci!

Učte se včas

od prvních kroků

poslouchat, chápat a milovat

krutou pravdu o sobě!

A važte si těch,

kdo vám ji mohou říci!

N. S. Stanislavskij.

Za moderní považujeme to, co je nové, současné a pokrokové a v žádném případě to, co se dávno přežilo, co vyjadřuje marasmus starého, k zániku odsouzeného světa. Moderní je komunismus, skutečně mládí lidstva, moderní je společnost, vyvíjející se na základě upravených lidských, soudružských vztahů, moderní je člověk, který smysl života spatřuje v práci pro tuto společnost, a moderní je umění, které tento náš život, náš svět i našeho člověka ve své tvorbě zobrazuje.

J. Hendrych.

Štáb 33. Jiráskova Hronova

KAREL CZABAN, pracovník MŠK, předseda
 MIROSLAV BENDA, MěstNV, Hronov
 VĚRA DLOUHÁ, ÚRO
 ZDENĚK FLIEGEL, ONV, Náchod
 OLGA LICHARDOVÁ, Osvetový ústav, Bratislava
 VIERA SMREKOVÁ, odbor školství a kultury Slovenské národní rady
 JAROSLAV ŠINDELÁŘ, Ústřední dům lidové umělecké tvořivosti, Praha
 ANTONÍN ŠRŮTEK, Východočeský KNV, Hradec Králové

Pracovní výbor

MIROSLAV BENDA, předseda, MěstNV, Hronov
 IVA BRANDOVÁ, distribuční komise
 JOSEF JIRÁK, organizační komise
 JOSEF KOLMAN, programová komise
 LADISLAV LELEK, Okresní odborová rada
 JOSEF MAREK, stravovací komise
 JINDRA ROHANOVÁ, ubytovací komise
 MIROSLAV ŠIROKÝ, propagační komise
 JINDŘICH VOLAVKA, technická komise

Výběrová porota

33. Jiráskův Hronov byl určován především z hledisek ústřední myšlenky letošní celostátní přehlídky ochotnických souborů. Výběr se dal na krajských dnech, na ústřední přehlídce malých jevištních forem v Ústí n. L. a na Wolkrově Prostějově, ústřední přehlídce uměleckého přednesu a divadel poesie a na celoslovenské přehlídce ve Spišské Nové Vsi.

Výběrová porota, která se účastnila krajských dnů a ústřední přehlídky v Ústí nad Labem, pracovala v tomto složení:

JIRÍ BENEŠ, předseda Ústředního poradního sboru pro divadlo, vedoucí redaktor časopisů Ochotnické divadlo a Repertoár malé scény
 JAROSLAV ŠINDELÁŘ, zástupce vedoucího divadelního oddělení Ústředního domu lidové umělecké tvořivosti v Praze
 RUDOLF THRUN, pracovník divadelního a slovesného oddělení Osvetového ústavu v Bratislavě
 JAN VOTRUBA, pracovník divadelního oddělení Ústředního domu lidové umělecké tvořivosti v Praze

FRANTIŠEK BAŤKA, člen divadla J. K. Tyla, Plzeň
 JIRÍ BENEŠ, předseda ÚPS-D
 JIRÍ BÍLÝ, ÚDLUT, Praha
 JAROSLAV ČERNÝ, člen ÚPS-D
 ZDENĚK DOPITA, režisér Divadla bří Mrštíků, Brno
 MIROSLAV ETZLER, člen ÚPS-D
 PAVOL HASPRA, režisér Divadla P. O. Hviezdoslava, Bratislava
 PAVEL HORA, člen ÚPS-D, Scénografická laboratoř, Praha
 OTTO KATUŠA, režisér Štátního divadla, Košice
 ZDENĚK KOKTA, člen ÚPS-D
 EMIL LEHUTA, pracovník SAV, Bratislava
 LADISLAV LHOTA, člen ÚPS-D
 OLGA LICHARDOVÁ, Osvetový ústav, Bratislava
 MAGDA LOKVENCOVÁ, režisérka Nové scény, Bratislava
 JÁN LUKAŠÍK, ředitel Osvetového domu, Liptovský Mikuláš
 TOMÁŠ MILIČKA, člen ÚPS-D
 ADOLF MORÁVEK, člen ÚPS-D
 VLADIMÍR SEMELKA, člen ÚPS-D
 VLADIMÍR SEMRÁD, spisovatel
 JAROSLAV ŠINDELÁŘ, ÚDLUT, Praha
 JOSEF ŠMATLÍK, Osvetový ústav, Bratislava
 JAN ŠRÁMEK, ÚDLUT, Praha
 JIRÍ VALENTA, redaktor Pochodně, Hradec Králové
 JOSEF VAVŘIČKA, Krajské metodické středisko, Hradec Králové
 JAN VORÁČEK, člen ÚPS-D
 ANTONÍN VOREL, člen Divadla Julia Fučíka, Brno
 JAN VOTRUBA, ÚDLUT, Praha

Jednotlivé otázky řeší pověření pracovníci. Se všemi problémy se obraćete přímo na vedoucí komisi.

DENNÍ PROGRAM 33. JIRÁSKOVA HRONOVA

Kroužky - pracují od 18. srpna 1963 denně od 9 hodin do 13 hodin. Ve dnech 19., 21. a 23. srpna končí program kroužků o hodinu dříve. V tyto dny se konají odpoledne ve 13.30 hodin v sokolovně dva SEMINÁŘE (mládež a amatérské divadlo, vesnice a amatérské divadlo) a VOLNÁ TRIBUNA ve 13.30 hodin ve Slavii k aktuálním problémům ochotnického divadla.

* * *

Představení začínají denně v 15 hodin a 19.30 hodin. Poslední představení Křišťálové noci dne 24. srpna začínají výjimečně ve 14.30 hodin a v 19 hodin. Po skončení večerního představení bude slavnostní zakončení 33. Jiráskova Hronova.

* * *

Uvítání souborů denně v 11.30 hodin dopoledne před budovou Jiráskova divadla.

* * *

Hodnocení představení (počínajíc dnem 18. srpna) každý den v 11 hodin v malém sále Jiráskova divadla (2. patro), za účasti souboru a pověřených členů pracovního kolektivu. Bez účasti veřejnosti.

* * *

Rozloučení se souborem po skončení hodnocení v malém sále Jiráskova divadla - za účasti členů štábu a zástupce MěstNV, Hronov.

* * *

Schůze pracovního výboru denně v 17.30 hodin v zasedací síni MěstNV.

* * *

Schůzka pracovního kolektivu denně po představení.

* * *

Redakce zpravodaje „U nás“ je v Družstevní odborné škole, Čapkova ulice. Ve stejné budově je i místnost **novinářů** akreditovaných na 33. JH a sídlo pracovníků Čs. rozhlasu.

* * *

Pracovní ÚDLUT a pracovního kolektivu je ve sborovně ZDŠ na náměstí.

* * *

Kroužky mají své sídlo jednak v ZDŠ v Palackého ulici, v ZDŠ na náměstí a v Družstevní odborné škole. Přesné rozmístění bude včas oznámeno.

* * *

Zpravodaj „U nás“ vychází denně po dobu 33. Jiráskova Hronova v poledních hodinách. K dostání ve stáncích na náměstí, u kolportérů a v informační kanceláři na náměstí. Cena 50 haléřů.

Schůzky redakční rady podle potřeby v místnostech redakce.

* * *

Redakční rada zpravodaje „U nás“ pracuje ve složení:

JAROSLAV ŠINDELÁŘ, předseda
VĚRA DLOUHÁ
VIERA SMREKOVÁ
ANTONÍN ŠRŮTEK

* * *

Redakci zpravodaje tvoří:

BÍLÝ, BOŠEK, KRČULOVÁ, VEDRAL, ZELIEZKA.

* * *

Ubytování, stravování a vstupenky obstarává a zařizuje kancelář TURISTY v Hronově.

* * *

Informace a pošta pro účastníky Jiráskova Hronova obstarává Informační kancelář na náměstí.

* * *

Doplňkové akce 33. Jiráskova Hronova budou oznamovány zvlášť a denně budou otiskovány ve zpravodaji „U nás“.

* * *

Večerní besedy patronů se soubory se budou konat denně po skončení představení v sále hotelu Slavie. Zde se také denně od 21 hodin bude tančit.

* * *

Odznaky 33. Jiráskova Hronova a ostatní propagační materiál je k dostání v distribuční kanceláři v přízemí Družstevní učňovské školy v Čapkově ulici. Kancelář zařídí i zaslání všech materiálů na objednávku.

* * *

V doplňkových programech vystoupí soubory i jednotlivci, účastníci STM, členové kulturních zařízení náchodského okresu.

* * *

Součástí doplňkových akcí jsou i výlety a vycházky po stopách díla Aloise Jiráska.

* * *

Ubytování je zajištěno v hotelích, ubytovnách a soukromých domácnostech. Zprostředkování zajišťuje n. p. Turista, Jiráskova ulice, naproti hotelu Radnice. Telefon 64.

* * *

Stravovat se možno individuálně v hotelu Radnice, Sokol, Modrá hvězda, nebo společně v závodní jídelně závodu TEPNA v Červenokostelecké ulici. Stravenky prodává TURISTA, n. p.

* * *

Výzdobu Hronova realizovalo a navrhlo propagační oddělení n. p. TEPNA v Náchodě, za spolupráce místních závodů a občanů.

50.000 kostýmů

je vám k dispozici v našich
skladech.

PADESÁTILETÁ TRADICE!

Posloužíme rychle,
odborně
a levně!
ZDARMA
poradíme při
kostýmování
vašich inscenací.
KOMPLETNĚ
vybavíme
tematicky
zaměřené plesy
a karnevaly.

**PŮJČOVNA KROJŮ
OSVĚTOVÉHO DOMU LIBEREC**

Dimitrovova 18. - Telefon č. 5203.

DIVADELNÍ POTŘEBY PRO DIVADLA A OCHOTNÍKY:

dekorační tkaniny a divadelní textil
divadelní a taneční obuv
vlasy - vlásenky - vlásenkářské potřeby a líčidla - opony -
horizonty - závěsy - pletené trikotové výrobky - vrtíky - jevištní
připevňovací klíče - panty
čalounické špendlíky, jevištní zbroj
rámečky do reflektorů, čepele
karabiny a jiné kovové výrobky
rekvizity z kovu a latexu
galanterie všeho druhu a bižuterie
filtry z polyamidové hmoty ve 48 barvách
materiály z náhradních hmot
vlastní výroba divadelních kostýmů a doplňků

PŮJČOVNY DIVADELNÍCH KOSTÝMŮ, KROJŮ, MASEK plesových toalet a doplňků:

PRAHA 1 - Ovocný trh 17, telefon 221-704, 223-691
PRAHA 1 - Národní třída 40, telefon 230-031
NOVÝ BYDŽOV - Šarleje 98, telefon 83
BRNO - Náměstí 25. února 10, telefon 397-71
OSTRAVA-VÍTKOVICE - Mírová 19, telefon 3026
Ústí n. L. - Hradiště 13, telefon 3026
PLZEŇ - Solní ulice 19, telefon 232-82
PŮJČOVNA VLÁSENEK PRAHA 1 - Vodičkova 5, tel. 235-411

DIVADELNÍ SLUŽBA, n. p., PRAHA 1, MASNÁ č. 15
Telefony: 644-29, 677-01, 601-57, 670-08, 666-39

Chrání práva domácích i zahraničních autorů děl literárních, dramatických a hudebně dramatických

PROPAGUJE

československá díla v zahraničí

YDÁVÁ,

doporučuje a rozesílá profesionálním a ochotnickým souborům, knihovnám a osvětovým pracovníkům texty divadelních her

INFORMUJE

v měsíčních Zprávách čtenáře o nově vydávaných textech a přináší zajímavosti z divadelního světa

ČESKOSLOVENSKÉ DIVADELNÍ A LITERÁRNÍ JEDNATELSTVÍ,

Vyšehradská ulice 28, Praha 2

Služba divadlům i ochotnickým souborům

Poradna a prodejna DILIA, Celetná ulice 25, Praha 1

Telefon 628-31

KDE

vypůjčíte čisté a úpravné

divadelní kostýmy kroje a masky?

Své služby Vám nabízí:

P Ů J Č O V N A K R O J Ů
komunální služby města
Kostelce nad Orlicí

JEŠTĚ PĚT MINUT TRPĚLIVOSTI

Na předcházejících stránkách promluví k Tobě - milý čtenáři a návštěvníku 33. Jiráskova Hronova - oficiální činitel, dozvěděl ses slovo o vystupujících souborech, informace o denním řádu, kroužcích, seminářích, volné tribuně, i o tom, kde se přihlásit o nezbytné, co návštěvník Hronova potřebuje k běžnému životu: nocleh, lístky do divadla, stravování

Zcela před závěrem, ještě než odložíš programovou brožuru do archivu vzpomínek, věnuj chvilku pořadateli, který se snažil na těchto několik stránek zachytit vše, co je třeba znát a vědět. Věř, milý čtenáři, že pořadateli bylo pracovat s informacemi, které mu byly dodány účinkujícími soubory. A to, co se dozvěděl, napsal. Jistě by bylo možno o každém souboru napsat alespoň tolik, kolik bylo možno věnovat souborům třinácti.

Krajské dny skončily a ještě po nich následovala přehlídka malých forem v Ústí nad Labem a Wolkrův Prostějov. Pořadatel brožury bojoval s časem a s termíny, které jsou neúprosné, veden snahou, říci maximum s minimem informací, jichž se mu od souborů dostalo. Život však je již takový, že je třeba překážky překonávat a snažit se čestně vyrovnat se s problémy. Věř, milý čtenáři, že jich byla řada a že nedostatky, které brožura jistě má, padají zcela na hlavu pořadatele, který neměl nic víc, než pár stránek informací a mnoho dobré vůle.

Letošní Jiráskův Hronov se chce stát mezníkem a hledá si cestu, která ještě nebyla nikým vyšlapána. I tato brožura si hledá cestu. Nechtěla být jenom suchým výčtem obecně známých a sdělených fakt, chtěla být i trochu počtením. Zda a do jaké míry se jí ti podařilo, ukáže teprve ohlas, kritiky a výtky.

Chybí-li někde ta či ona informace - pak prostě nebyla v onom kritickém týdnu k dispozici. Ani fotografie nebyly vždy v plné míře a v takové kvalitě, jakou bychom si byli přáli.

A protože je třeba, aby čtenář věděl, kdo za předešlé stránky odpovídá, je nutno statečně přiznat barvu. Kromě oficiální části brožury, za všechno odpovídá pořadatel, který si je vědom nedostatků (i těch, kterých si vědom není) a je zcela ochoten za ně nést plnou odpovědnost.

Jiří Bílý.

O fotografickou část se přičinili:
KAREL MINC, JIŘÍ PRAŽÁK, MILAN RYBÁŘ

Obálku navrhl s použitím fotografií Karla Mince:
Jiří Zhibo

Vydává:
Přípravný výbor 33. Jiráskova Hronova

Uspořádal:
Jiří Bílý

Vytiskly:
Moravské tiskařské závody, národní podnik, Olomouc,
provoz 411 Hradec Králové

MODEL ČLOVĚKA

Tak odchází dlouho, noc a den,
ještě dvě noci.

Klíčkuje jako bláznivá kapka.
Uhýbá jako tráva pod
vodotryskem

Zmoudřelý Don Quijote,
Utichlý Roland.

Generál bez distinkcí.
Zplihlý jako hadrová socha.
Hledá díru nebo špitál nebo
muzeum.

Ale je po šesté a všude je zavřeno.

I v Blaníku.
I v krysárně.

A jako nůž v týle mu stojí
jeho vlastní oči.

A jako šelest na srdci pořád slyší
svůj vlastní hlas.

Co oni tam
beze mne?

A tak se po těch dvou nocích
a ještě dni a noci
obráti a jde tam znovu.

Jen tak na chvílku, říká.
Ale je to na celý život.
Nevíme, kdo to je.

Říkejme mu dnes prostě
Soudruh.

O B S A H

	Strana
Jiří Beneš:	
POSLÁNÍ 33. JIRÁSKOVA HRONOVA	1
Národní umělec Andrej Bagár:	
ZDRAVICE 33. JH	3
ZLOMTE VAZ!	4
A. N. Ostrovskij:	
I CHYTRÁK SE SPÁLÍ	5
Saša Lichý:	
HRAČKA PRO MNE	9
Pásmo poezie	
LIDĚ	13
Divadlo pantomim	
LIDĚ KOLEM DAVIDA	16
Pásmo francouzské poesie	
BON JOUR AMOUR	19
Igor Torkar:	
MALOVANÁ L'OPTA	23
Pavel Fiala:	
HUDRYJÁDA A SKOROKODÝL	27
Pavel Veselý a Luděk Nekuda:	
ŠLÁPOTY	31
E. A. Longen:	
C. K. POLNÍ MARŠÁLEK	35
Karel Čapek:	
BILÁ NEMOC	39
Friedrich Dürrenmatt:	
FYZIKOVĚ	43
František Hrubín:	
KŘIŠŤÁLOVÁ NOC.	47
Klaus Hubalek:	
HODINA ANTIGONY	51
Seznam členů výběrové poroty a pracovního kolektivu	56
Seznam členů štábu 33. JH a pracovního výboru	57
Denní program Jiráskova Hronova	58
Informace	59
Miroslav Holub:	
MODEL ČLOVĚKA	64

